

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1897

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

3DIE HEFTE

1897

-
1. **Fiskeriinspektør Buvig, Beretninger:**
 - Om Vintersildefisket langs Norges Sydkyst 1896—97. (Østlandsfisket).
 - Om Høstsildefisket langs Vestkysten af Nordre Bergenhus 1896. (Storsildefisket).
 - Om Vaarsildefisket 1897.
 - Om Torskefisket 1897.
 - Saa vel Torskefisket som Vaarsildefisket vedkommende.
 - Om Makrelfisket 1897.
 - Om Østlandsfisket og Storsildefisket 1897—98.
 2. **Fiskeriinspektør Johnsen, Beretninger:**
 - Om hans Reise til England og Skotland 1897 (i Uddrag).
 - Om hans Virksomhed i 1897 (i Uddrag).

KRISTIANIA.
W. C. FABRITIUS & SØNNERS BOGTRYKKERI
1898.

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1897

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

3DIE HEFTE

1897

1. **Fiskeriinspektør Buvig**, Beretninger:
 - Om Vintersildefisket langs Norges Sydkyst 1896—97. (Østlandsfisket).
 - Om Høstsildefisket langs Vestkysten af Nordre Bergenhus 1896. (Storsildefisket).
 - Om Vaarsildefisket 1897.
 - Om Torskefisket 1897.
 - Saavel Torskefisket som Vaarsildefisket vedkommende.
 - Om Makrelfisket 1897.
 - Om Østlandsfisket og Storsildefisket 1897—98.
2. **Fiskeriinspektør Johnsen**, Beretninger:
 - Om hans Reise til England og Skotland 1897 (i Uddrag).
 - Om hans Virksomhed i 1897 (i Uddrag).

KRISTIANIA.
W. C. FABRITIUS & SØNNERS BOGTRYKKERI.
1898.

Fra
Fiskeriinspektøren i søndre Distrikt.

Om Sildefisket langs Norges Sydkyst Vinteren 1896—97.

I. Garnfisket.

Efterat man paa forskellige Steder i Kristianiafjorden — navnlig i dennes inderste Del og nordenom Hvaler — og i Eidangerfjorden, nordenom Brevik, fra i Slutningen af August af til udi Oktober (samtidig med svenske Fiskeres Drivning i Skagerak) havde faaet endel mindre Fedsild («Halvsild» eller «Knubsild»), samlede man baade fra Vest- og Østlandet — ialt en 7 500 Mennesker — i Begyndelsen af November for at tage imod Storsilden igjen; men denne udeblev, som det fremgaar af følgende, næsten fuldstændig.

a. Smaalenene.

I Begyndelsen af November saaes næsten daglig Hval og Fugl fra Torbjørnskjær. Men i den første Halvpart af Maanedens havde Garnfiskerne kun Fornemmelser hist og her omkring Ytreskjærene, og i Vadene, som endnu brugtes efter Brisling og anden Smaasild, fik man kun enkelte Storsild; det var forholdsvis meget, da nogle Baade den 12te og 13de omkring Tisler fik henholdsvis 1—4 og 1—6 Maal paa Natsæt, — den 14de var her nærmest sort igjen. Den 17de November havde man god Fornemmelse langs Hvalers Ytreside, bedst omkring Tisler—Torbjørnskjær, og det saa da saa lovende ud som nogensinde; men i de følgende Dage — med Undtagelse af den 25de, da en Klat fangedes omkring Heia, — blev det mindre og mindre igjen, og idetheletaget forløb ogsaa den sidste Del af Maanedens uden andet Udbytte end svage Fornemmelser ude i Havkjæften. — Den 2den December var nogle Baade saa uformodet heldige at faa lidt igjen, denne Gang helst i Strøget Torbjørnskjær—Søsterne. Saa var det til at forsøge paany af alle Kræfter, — men atter nedover Bakke daglig, og midt i December ansaa de

fleste det for frugtesløst at fortsætte længer, — Størsteparten af de Fremmede, hvoriblandt en hel Del Notfolk fra Sund i Søndre Bergenhus, forlod Distriktet, da en Uges Tid af December var hengaaet. — I Januar, navnlig Maanedens sidste Halvdel, og første Halvpart af Februar fik man ved Hvaler endel Sild paa «Drag» eller «Hekle» (Snøre med mange Kroger); det var kun Smaasild, som saaledes fangedes — i Sækken og i Løperen, men pr. Baad kunde der blive optil vel 100 Snes om Dagen.

Ovenstaaende gjælder «Landfisket». Om Forsøgene udepaa kan berettes: En Farkost med 40 Garn, der i 2 Døgn havde drevet udenfor Kristianiafjordens Munding — saapas ude, at Kystfyrene endnu saavidt kunde sees, bragte den 14de November 22 Maal Sild iland; efter en lignende Tørn kom samme Farkost den 18de ind med 30 Maal, den 21de kom 2 Kuttere ind med tilsammen 56 Maal, og den 26de kom førstnævnte Farkost, der benyttedes af Vestlændinger, som fortsatte saaledes til omkring 10de December og til omtrent tværs af Jomfruland, atter ind med omtrent 20 Maal.

Den Sild, som dennegang gjæstede Skagerak, holdt sig altsaa helst ude i aabent Hav. Men der var visselig ingen Tynge her heller; det, som fangedes — altialt en 150 Maal for den heldigste Farkosts Vedkommende, — var gjennemgaaende liden Sild.

b. Jarlsberg og Larvik.

Af og til fornammes Silden mellem Svenør og Nevlunghavn, — andetsteds fandtes der næsten ingensinde Sild paa Sættegarnene langs dette Amts Kyst; (under Trækning efter Brisling fangedes tilfældigvis en Dot «Halvsild» straks søndenom Horten den 23de November). Derimod gik de henved 25 Farkoster, som drev nogle Mil udepaa, udenfor Svenør — Jomfruland, ikke ganske fri af Silden; dog hørte det til Sjeldenhederne, at der blev saa meget som 5—6 Maal pr. Farkost ad Gangen. Efter en 5—6 Ugers Stræv gav man ogsaa her helt op midt i December.

c. Bratsberg.

Før 14de November fiskedes her ikke Sild, men den Dag fik en Baad 3 Maal paa Skadden (vestenom Jomfruland). Den 17de November fik 5 Baade 1—3¹/₂ Maal paa Natsæt i Jomfrulandsgabet, og saa klemte man paa; i Dagene 21de—28de fik enkelte Baade endog optil 15 Maal i Drætten, hermed var rigtignok Kulminationspunktet naaet, men man fortsatte da til Julen baade østen- og vestenom Jomfruland, idet der saalænge blev lidt af hver Dag.

d. **Nedenes.**

Den 20de og 21de November haydes udenfor Risør de første svage Antydninger, som efterhaanden forplantede sig vestover; det meste af Fangsten for dette Amt optoges langs Tromøens Ytreside, helst omkring Mærdø, omkring Midten af December.

e. **Lister og Mandal.**

Udenfor den sædvanlige Smaasildfangst i Fjordene omkring Farsund og Flekkefjord forefaldt der vestenfor Lindesnes intet nævneværdigt; i sidste Halvpart af Oktober og den første Del af December fornammes dog Storsilden omkring Hitterøen.

Drivningen østenfor Neset — udenfor Oxø — begyndte den 21de December og fortsattes til henimod Midten af Februar, skjønt det Gran Sild, som forekom her, nærmest havde gjort fra sig, da første Halvpart af Januar var gaaet. Af denne Sild gik der omkring 525 i Maaltønden.

II. **Notfisket,**

som mestendels fandt Sted omkring Asmaløen (Hvaler) i sidste Halvdel af November, var ogsaa yderst ringe; kun omtrent 3 pCt. af den saaledes fangede Sild havde Indmad.

Af foranstaaende og Opsynets Iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende

Opgave over Fangstens Størrelse ved hver

Inden	Kvantum i (Maal)				Garnsild		Notsild		Lister og Mandal.	
	Smaalenene.		Jarlsberg og Larvik.		Bratsberg.		Nedenes.			
15/11	135	1315,00	30	325,00					35	235,00
22/11	1 110	11 665,00	100	1 125,00	75	650,00			40	310,00
	300	1 200,00								
29/11	1 180	12 660,00	150	1 710,00	575	5 355,00	75	675,00	45	350,00
	1 000	3 750,00	100	375,00						
6/12	1 530	17 950,00	270	3 390,00	1 115	11 445,00	125	1 175,00	60	440,00
	1 700	5 950,00	100	350,00						
13/12	1 680	19 450,00	455	5 320,00	1 350	13 425,00	515	4 280,00	100	750,00
	2 400	8 400,00	100	350,00						
20/12	1 705	19 625,00	530	5 845,00	1 650	15 525,00	615	4 980,00	100	750,00
	2 400	8 400,00	100	350,00						
1 1/2	2 000	21 000,00	530	5 845,00	1 650	15 525,00	620	5 020,00	1 700	16 010,00
	2 400	8 400,00	100	350,00						

Til Sammenligning hidsættes følgende af de Opgave over Fisket, Saltningen og Omsætningen

I Tidsrummet	fra Fiskesaisonens Begyn-							
	7/11	1 1/11	21/11	28/11	5/12	12/12	19/12	
Totalfangst i Maal af	493	1 359	4 764	8 240	10 488	11 770	12 542	
} Garnsild . . .	10 066	17 178	33 390	55 868	96 610	112 280	122 268	
} Notsild . . .	—	94	2 154	4 624	8 883	10 592	11 216	
(Tønder) } Indmadsild . . .	—	—	686	6 387	23 812	24 683	25 124	
} Tomsild . . .	—	—	—	—	4 450	8 121	13 141	
} Tyskland . . .	—	—	—	—	950	7 259	9 376	
} Rusland . . .	—	—	—	—	—	—	—	
} Andre fremmede til Lande . . .	—	—	—	—	600	600	600	
Til Landets eget Forbrug	—	—	220	1 725	3 510	5 790	7 248	

Om Høstsildfisket langs Vestkysten af Nordre-Bergenhus 1896.

Istedetfor det mislykkede Sildefiske langs Skageraks Kyster fik man Silden indunder Kysten mellem Aalesund og Kinn igjen, efterat den etpar Maaneder havde været borte derfra.

Allerede i Begyndelsen af November hørte man om Fangst af Storsild udenfor Kristianssund — mellem Smølen og Bud; men den Pause, som straks indtraadte her, gjorde, at de mange langs Sydostkysten ventende Vestlandsfiskere fandt at kunne se Tiden an ligesaavel her som andetsteds, — en Forandring heri indtraadte først med December.

Fra omkring 20de November af saaes daglig meget Hval og Fugl udenfor Vaagsøen; men til en Begyndelse forbød Veiret Forsøg. Først den 27de kunde man tage fat, og følgende Dag havde man Natsætformennelse hist og her omkring Øen — navnlig langs dens Nordside; senere samme Dag gik Silden ind i Torskangerpollen og Vaagsfjorden, og der stængtes straks paa flere Steder af Vaagsøens Sydside samt paa Husevaagøens Nordside.

Begunstiget af godt Veir fiskede man nu baade med Nøter og Garn ligetil Julehelgen, hvormed Uveiret indtraadte, — bedst i Faafjorden, hvor der navnlig den 7de December sattes en Masse Laase; Garnfolkene «drev» for det meste, og deres Fangst, som i Begyndelsen var temmelig ujevn, bedredes efterhaanden og var lige før Julen tildels rig.

I de sidste 14 Dage før Julen fangedes der ogsaa endel i Bremanger — navnlig i Rydlandspollen og langs Frøiens Vestside. Ved Sverslingerne (nær Kinn) havde ogsaa Silden været seet den 28de November; men der blev ialfald ikke synderligt af hernede.

Klods omkring Stat stod der meget Sild; naar Fangsten (kun med Garn) desuagtet var ujevnere her end andetsteds, skyldes dette Strøgets Udsathed.

Som Følge af Uveiret sprængtes endel Laase i Julehelgen, og da Veiret først i Januar bedagedes igjen, var Silden borte; kun stængtes der midt i denne Maaned en ubetydelig Klat i Nærheden af Moldøen.

Den hele Fangst for Nordre-Bergenhus var antagelig omtrent 90 000 Maal, hvoraf den ene Halvpart kom Nøterne, den anden Garnene tilgode; heri er ogsaa medregnet de omkring 800 Maal, som en 50 Baade optog af de Sildestimer, som fra før Jul til Slutningen af Januar stod udenfor Bueland. Omtrent al Silden havde fast Rogn og Melke og lignede forøvrigt rigtig stor Island-Sild; ved de fra Tid til anden foretagne Eftertællinger gik der 500—530 Sild i Maaltønden. For Notsilden

erholdtes i Begyndelsen 10—12 og for Garnsilden 7—8 Kroner pr. Maal, — disse Priser dalede imidlertid hurtig, og der betaltes mestendels henholdsvis 4—5 og 3—4 Kroner; Middelprisen for alt skulde have været omkring 5,40. I Begyndelsen var der tilstede ialt omtrent 50 Notlag og 300 Garnbaade; men disse Tal øgedes efterhaanden — navnlig med Vestlændinger, som havde været paa Østlandet, saa der i den sidste Uge før Julen tælledes til henved det dobbelte eller ialt en 4 000 Fiskere. Kjøbefartøiernes Antal gik op til 200 paa tilsammen omtrent 12 000 Tons Nettodrægtighed og med ialt 1 100 Mand som fast Besætning — heraf 25 Dampskibe paa tilsammen omtrent 6 000 Tons, — de fleste Kjøbefartøier holdt sig saa nær Moldøen som muligt; blandt Deltagerne var endel Firmaer fra Østlandet, men fra svensk Side toges vel saa livlig Del — og det med betydeligt Held.

I det Store taget lønnede dette Fiske sig saa bra, at selv Folk, som først meget sent kom til fra Østlandet, naar alt kom til alt, slap fra det uden Tab; enkelte Notlag f. Ex. havde meget god Fortjeneste, men der var jo dem, som intet udrettede ogsaa. Saagodtsom hele Fangsten saltedes eller isedes til Udførsel, — kun etpar Tusen Maal gik til Hjemmebrug; det Væsentligste af den saltede Sild gik til Sverige, den isede til England.

Om Vaarsildefisket 1897.

I. Vaarsildens Forløber — Blandsilden.

I November og December 1896 merkedes der ved næsten hvert Maanekvarterskifte større eller mindre Mængder Blandsild under Utsire; denne Sild fulgtes ikke af Hval, hvilket for endel bevirkede, at der ingen Fangst blev af. Lignende Besøg havde man udenom Store-Sotra — Fedje, og i Tidsrummet 10de Decemder til 6te Januar stængtes der mellem Laakøen og Vindeneskvarven ialt en 5 500 Maal af denne mestendels tomme Sild, hvoraf der skulde gaaet mindst 750 i Maaltønden, — ogsaa med Garn fangedes nok lidt, dog neppe 1 000 Maal ialt (med Varens Kvalitet varierede Prisen mellem 1 og 6 Kroner Maalet, Middelprisen blev omtrent Kr. 2,50); paa Fedje brydde man sig næsten ikke om denne Sild, da man ikke i Bergen opnaaede mere end 3 Kroner pr. Maal, — der optoges derfor her kun ubetydelig mere end til Husbrug.

II. Garnfisket.

a. Stavanger Amt.

I Januar blev der hellerikke i Vinter synderligt af — kun nogle smaa Aater, som Uveir gjorde det mer eller mindre umuligt at arbeide i,

her og der, væsentlig paa Sirefjorden; saaledes fangedes der nogle Maal: mellem Utsire og Urter den 11te, 13de, 14de og 15de, mellem Urter og Ferkingstad den 14de og 15de, $\frac{1}{2}$ Mil sydvestenom Gjeitungerne (Karmøens Sydside) den 16de, 1 à 2 Mil nordvestenom Røvær den 20de og 21de, $\frac{3}{4}$ Mil sydøstenom Utsire den 23de, $\frac{1}{4}$ Mil sydøstenom Utsire samt straks vestenfor Kvitingsøerne den 26de, straks søndenom Ferkingstadøerne den 28de — og endelig 1 Mil sønden- og 3 Mil sydvestenom Kvitingsøerne den 30te. Af denne Sild, som betaltes med 7—15 Kroner pr. Maal, gik der 550—650 Stykker i Maaltønden.

Af Februar Maanedes første Halvdel gik omtrent alt hen uden synderlige Tegn til noget bedre Fiske; Haabet om Landfiske for Kvitingsø døde hen, og man var idetheletaget kun Vidne til endel flygtige Aater paa Sirefjorden — dels omkring Utsire, dels og væsentlig omkring Ferkingstadøerne, — det urolige Veir indskrænkede daglig Fangsten til bare Smaaklatter. Endelig tilkjendegav imidlertid Hvalen, at Silden vilde støde til Karmøens Sydside, — endel «satte» om Aftenen den 11te paa Skarstensosen, lige vestenom Gjeitungerne, og Resultatet blev 1—4 Maal pr. Baad paa Natsæt og 3—25 Maal paa Dagsæt den følgende Dag; Hvalen pressede paa, Garnmanden ligesaa, og den 13de trak 250 Baade 5—30 Maal paa Natsæt omkring Gjeitungerne, hvorhos der om Eftermiddagen gjordes god Fangst i Aater straks sydvestenom Jarstenen samt mellem Utsire og Urter — bedst udenfor Karmøens Sydvestpynt. Hermed var man saa temmelig paa det Rene med, hvad der skulde gøres, og den 13de og 14de Februar strømmede Folk og Fartøier til, saa Skudeneshavn blev saa overfyldt som ikke paa mangfoldige Aar; mange var her paa rent ukjendte Felter, og alle mulige Methoder maatte i hui og hast anvendes for Erhvervelse af et nogenlunde Terrainkjenndskab. I Ugen 14de—20de Februar var Fisket for Karmøens Sydside og i Karmsundet storartet, idet man baade med Nøter og Garn fik saa meget næsten, som man kunde raa med, — der var daglig gjennemsnitlig 675 Garnbaade i Virksomhed, og hele Ugefangsten for dem blev en 50 000 Maal eller omtrent $12\frac{1}{2}$ Maal daglig pr. Baad; Silden avancerede daglig nordover, saa man midt i Ugen fik den ligesaavel paa Flakket nordøstenom Kopervik som langs Karmøens Sydside, og i Ugens sidste Halvpart fik man den ogsaa langs Karmsundets Østside, helst i Strøget Smørstakken—Høvringøen. Omtrent daglig fandt desuden lidt Aatefiske Sted paa Fjorden mellem Røvær—Fæøen og Urter, og den 18de begyndte saa smaat Landfiske ved Røvær ogsaa. Med Ugen 21de—27de Februar sluttede Garnfisket, som da saagodtsom udelukkende foregik mellem Høvringøen og Vestre-Bukn, for denne Vinter i Karmsundets søndre Del; først i Ugen var Antallet af Baade endnu 500, i Slutningen derimod kun 50. Til Gjengjæld tog Fisket sig noget op for Fæøen og Røvær, hvoromkring Aaterne fremdeles gav en betragtelig Del af den

samlede Fangst; sidst i Ugen viste det sig imidlertid, at Silden ogsaa her havde gjort det meste fra sig.

Søndag den 28de Februar saaes om Eftermiddagen meget Storhval mellem Skaareholmerne og Bleiskjærene, og i de følgende 14 Dage foregik det væsentligste Sildefiske paa Sletten — mellem Karmøen og Espevær; livligst var det den 4de, 5te og 6te Marts, men da saavel som senere merkedes det tydelig i Haugesund, at man syntes, det gjerne maatte slutte for denne Gang, — lidt fik man jo ved Røvær og Fæøen ogsaa endda, og det var heller ikke frit langs Karmøens Vestside, men navnlig stødte Silden stærkere og stærkere til i nordre Distrikt, hvorom nærmere nedenfor, — flere og flere lagde sig saaledes nu efter Torsken, som man ikke tidligere havde havt Tid til at tænke paa.

Af Garnsilden i Februar og Marts gik der 550—650 Stykker i Maaltønden.

b. I Søndre-Bergenhus Amt

var Fisket kun høist ubetydeligt.

Med Undtagelse af en Ubetydelighed under Rødholmerne i den anden Uge af Marts — i Tilslutning til Fisket søndenfor — samt en Fornemelse hist og her ellers i de sidste Dage af Marts og første Dage af April blev der hellerikke ivinter noget Fiske af for Espevær. Ogsaa forøvrigt søndenom Korsfjorden var det nærmest intet; det lille, som omkring Brandesund fangedes i de første 8 Dage af Marts, strakte neppe til som Hussild engang. Mellem Toftøen og Skogsvaagen — omkring Sotras Sydostpynt — fangedes der i første Halvpart af Marts af Hjemmefolk omtrent 750 Maal Garnsild, hvoraf der gjerne gik 750 Stykker i Maaltønden, og som betaltes med 2,00—2,50—2,25 Kroner pr. Maal. Langs Store-Sotras Vestside nordenfor Fjeldspollen fandt der i Begyndelsen af Marts — samtidig med Stængningen sammesteds — lidt Garnfiske Sted, for det meste med Smaasildegarn; der fangedes vel saaledes ialt 750 Maal, der dels gik til Bergens Torv, dels til Agn og dels til Husbrug, og som betaltes med 2,50—4,00—3,00 Kroner Maalet. I Sturevaagene, ved Alvøens Østside, og i det 1 Mil længer Nord beliggende Marholmsund fangedes der 5te og 6te Marts ialt henholdsvis 50 og 125 Maal Garnsild à Kr. 4,50—4,00. Udenfor Fedje fandt der 8de, 12te, 30te og 31te Januar ubetydeligt Aatefiske Sted, — derhos fik Garnbaaden i Februar og første Halvdel af Marts undertiden lidt Sild ved Drivning, naar kun Veiret tillod at komme ud; i første Halvdel af Februar kunde man faa op til 5 Maal ad Gangen i heldigste Fald, men senere var det daarligere, og Totalfangsten oversteg ikke 250 Maal.

Endelig fangedes der i Begyndelsen af April endel «Gaadtsild», som mestendels benyttedes til Agn, i den ytre Skjærgaard.

c. Nordre-Bergenhus Amt.

Engang omkring Helligtrekonger havde der nordenom Indløbet til Sognesjøen, 1 à 2 Mil vestenom Husøen, været en Aate, hvori kun 1 Baad gjorde Fangst — 12 Maal, — senere, nemlig i første Halvpart af Marts, havde man ogsaa Sildefornemmelser i dette Strøg; ligesaa forefaldt der i Slutningen af Januar og Begyndelsen af samt den 16de Februar et ubetydeligt Aatefiske udenfor Kinn—Batalden.

Paa Bremangerhavet, hvor man gjerne først bliver Vaarsilden i nordre Distrikt var, saaes der af og til i Januar meget Hval og Fugl; men baade i denne og i Februar Maaned var Veiret i Regelen altfor uroligt for Forsøg paa Sjøen, — den 15de Februar fik dog én Baad 11 Maal i en Aate omtrent 1½ Mil vestenom Oddeberget. 22de Februar saaes Fugl og Hval ½ Mil vestenom Nesje, og samtidig saaes Fuglen i Frøiskjærene. 25de, 26de og 27de Februar var Udsigterne storartede — baade for Kløvningen (udenom Vaagsfjorden) og Bremangerpollen; men Uveiret var fremdeles tilhinder. Imidlertid ség Silden ind mellem Frøiskjærene, og 3die Marts begyndte der et rent rigt Garnfiske omkring Gaasøen, hvilket efterhaanden strakte sig indover — ikke alene til Kalvaag, men lige til Smørhavn.

Fisket i Bremanger stod paa i første Halvdel af Marts; det samme var Tilfælde for Hovden, Batalden og Kinn, og navnlig for de to sidstnævnte Vær blev Fisket idetheletaget meget tilfredsstillende, idet den gjennemsnitlige Dagsfangst pr. Baad ikke var stort under 10 Maal. Idet det sluttede ved disse Ytrevær, ytrede Silden sig længer inde — som i og omkring Furusundet (straks udenom Florø), uden at der dog saaledes blev noget større af; samtidig fornammes den i Faafjorden.

Som vanligt i de gamle, gode Dage, forsvandt hellerikke denegang Silden for godt, før den tilslut havde været indom Bueland. Allerede i den anden Uge af Marts var Udsigterne gode for Rygstenen — 2½ Mil søndenom Kinn, men formedelst Folks Fravær blev der først i den følgende Uge endel Fiske her; umiddelbart derefter kom Turen til det straks søndenfor liggende Haastenen, omkring hvilket Vær Fisket var bedst 24de og 25de Marts, — og i de allersidste Dage af Marts fornammes da Silden ved Værø og Bueland ogsaa, men den varige, erke Nordenkuling, som omtrent samtidig begyndte, brød Fisket af for godt.

III. Notfisket.

Hvor der stængtes, Antal Stæng.	Naar Laasene		Den bergede Notsilds		Priser (pr. Maal)		
	sattes.	tømtes.	Mængde i Maal.	Kvalitet (Antal Sild i Maaltønden.	høieste.	laveste.	gjennemsnitlige.
Utsire, 3	$\frac{13-22}{2}$	$15\frac{1}{2}-2\frac{2}{3}$	1 300	580—600	5,50	4,70	5,01
Fvøen, 8	$\frac{25\frac{1}{1}-3\frac{1}{3}}{8\frac{1}{2}-1\frac{1}{3}}$	$25\frac{1}{1}-29\frac{2}{3}$	9 785	675—800	16,50	1,40	5,92
Omkring Karmøen, 28	$\frac{19-25}{2}$	$13\frac{1}{2}-27\frac{2}{3}$	38 710	600—650	15,00	2,00	5,32
Langs Karmsundets Østside, 20	$\frac{19-25}{2}$	$22\frac{1}{2}-2\frac{2}{4}$	9 280	ca. 600	7,00	3,50	5,23
Røvær — med Bjørkevær og Indrevær, 25	$15\frac{1}{2}-4\frac{1}{3}$	$15\frac{1}{2}-18\frac{1}{3}$	31 325	ca. 600	6,00	2,00	4 11
Langs Sletten, mellem Haugesund og Smørsund, 23	$\frac{3-8}{3}$	$4\frac{1}{3}-2\frac{2}{4}$	27 100	ca. 610	7,00	2,00	4,00
Stavanger Amt 117 500 Maal = Kr. 555 925,00.							
Omkring Bømmeløens søndre Del, 3	$\frac{27\frac{1}{3}-3\frac{3}{4}}{2-20}$	$27\frac{1}{3}-6\frac{1}{4}$	175	ca. 685	3,25	2,50	3,00
Paa begge Sider af Korsfjorden, 11	$\frac{3-20}{3}$	$\frac{8-22}{3}$	1 400	760—780	5,00	2,50	4,01
Langs Store-Sotras' Vestside, 8	$\frac{8\frac{1}{3}-3\frac{1}{1}}{15\frac{1}{4}}$	$8\frac{1}{3}-7\frac{1}{4}$	3 700	600—800	6,00	4,00	5,20
Ved Oens Vestside, 3	$\frac{15\frac{1}{4}}{6\frac{1}{1}}$	$20\frac{1}{4}$	200	ca. 750	4,00	4,00	4,00
Fedje, i Bruvaagen, 1	$\frac{6\frac{1}{1}}{10\frac{1}{1}}$	$10\frac{1}{1}$	25	ca. 800	2,50	2,50	2,50
Søndre-Bergenhus Amt 5 500 Maal = Kr. 26 250,00.							
Straks østenom Vaagsvaag, 1	$\frac{26\frac{2}{3}}{4-6}$	$\frac{29\frac{2}{3}}{13-23}$	25	850	5,00	5,00	5,00
Bremanger, Gaasøen—Frøiskjærene, 5	$\frac{3-13}{3}$	$\frac{4\frac{1}{3}-25\frac{1}{4}}{3}$	2 250	550—575	5,50	3,60	4,60
Langs Hovdens Vest- og Sydside, 18	$\frac{1-17}{3}$	$8\frac{1}{3}-27\frac{1}{4}$	11 050	500—650	10,00	3,00	6,05
Batalden og Skorpens Nordside, 20	$\frac{10-15}{3}$	$21\frac{1}{3}-8\frac{1}{4}$	1 600	ca. 550	6,75	3,50	6,34
Nordre-Bergenhus Amt 27 000 Maal = Kr. 159 825,00.							
Ialt: 150 000 Maal = Kr. 742 000,00.							

Af foranstaaende og Opsynets Iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende:

Opgave over Fangstens Størrelse ved hver

Inden	Kvantum (i Maal)		Garnsild Notsild		Værdi (i Kroner).		Ialt.	Middelpris.	
	Stavanger.	Søndre- Bergenhus.	Nordre- Bergenhus.						
31/1	775	9 450,00	100	790,00	100	1 416,00	975	11 656,00	11,95
	265	4 037,50	25	62,50			290	4 100,00	14,14
7/2	1 915	27 873,75	200	1 900,00	135	2 011,00	2 250	31 784,75	14,13
	265	4 037,50	25	62,50			290	4 100,00	14,14
14/2	8 085	96 348,75	280	2 750,00	135	2 011,00	8 500	101 109,75	11,90
	2 765	40 537,50	25	62,50			2 790	40 600,00	14,55
21/2	65 000	339 500,00	300	2 925,00	200	2 511,00	65 500	344 936,00	5,27
	23 775	135 537,00	25	62,50			23 800	135 600,00	5,70
28/2	95 000	490 151,25	400	3 525,00	275	3 286,00	95 675	496 962,25	5,19
	42 475	210 537,50	25	62,50			42 500	210 600,00	4,96
7/3	115 000	574 751,25	2 000	7 647,50	12 000	41 091,00	129 000	623 489,75	4,83
	70 000	315 000,00	500	2 200,00	3 000	18 000,00	73 500	335 200,00	4,56
14/3	117 000	581 500,00	4 250	15 120,00	23 750	76 890,00	145 000	673 510,00	4,64
	88 500	380 550,00	2 000	8 500,00	7 000	36 000,00	97 500	425 050,00	4,36
21/3	118 000	584 000,00	4 400	15 500,00	26 500	83 171,00	148 900	682 671,00	4,58
	102 000	441 660,00	3 000	14 500,00	10 000	55 000,00	115 000	511 160,00	4,44
28/3	118 000	584 000,00	4 500	16 000,00	27 500	88 000,00	150 000	688 000,00	4,59
	115 000	544 000,00	4 000	19 250,00	15 000	85 000,00	134 000	648 250,00	4,84
1/5	118 000	584 000,00	4 500	16 000,00	27 500	88 000,00	150 000	688 000,00	4,59
	117 500	555 925,00	5 500	26 250,00	27 000	159 825,00	150 000	742 000,00	4,95

Den for vore Fiskeriers Fremme saa varmt interesserede Kaptein Storksens lykkedes ham at skabe et serdeles velsmagende, godt Produkt, paa følgende Maade: for Enerrøg 1 Dag, hvorefter den let gjordes Skind- og Benfri, og til hver Box — altsaa omtrent samme Fremgangsmaade som med Sardiner; Hr. Storksens agtede

Uges Slutning og dens Tilgodegjørelse.

Af Garnsilden er fanget i Aater.		Garnsild			Til Hjemme- forbrug.
		Notsild			
		Til Export.			
		Saltet.	Røget.	Fersk.	
	Alt.		150	600	225
				250	40
	Do.		250	1 500	500
				250	40
i søndre Distrikt 3 750, i nordre	135 Maal.		450	7 550	500
			250	2 250	290
—>—	8 000, —>—	200 —	45 000	2 000	8 000
			750	500	22 000
—>—	12 300, —>—	275 —	73 000	3 000	8 000
			3 500	1 500	35 000
—>—	15 250, —>—	750 —	85 000	3 000	10 000
			5 000	2 000	55 000
—>—	15 500, —>—	1 100 —	87 000	3 000	10 000
			5 000	2 500	75 000
	Do.	Do.	90 000	3 000	10 000
			5 000	2 500	90 000
	Do.	Do.	90 000	3 000	10 000
			5 000	2 500	105 000
	Do.	Do.	90 000	3 000	10 000
			5 000	2 500	120 000

(Espevær) eksperimenterede ivinter med hermetisk Nedlægning af Vaarsild, og det Først laa den vel rensede Sild 10 Minutter i sterk Kjødslage, derpaa var den udsat af Størrelse omtrent som de almindelige Sardinboxer — brugtes 2 Spiseskeer Olje, — senere i Tilfælde at benytte vel saa meget Olje til Vaarsilden.

Torskefisket 1897

foregik væsentlig i Marts Maaned, idet man før den Tid i søndre Vaarsilddistrikt saagodtsom udelukkende var optaget med Silden, forsaavidt man ikke laa veirfast, og Uveiret hele Februar igjennem var til Hinder i nordre Distrikt; ved Februar Maanedes Udgang var der saaledes i begge Vaarsilddistrikter endnu kun optaget tilsammen en 20 000 Torsk.

1. Stavanger Amt.

I Januar og Februar fik de forholdsvis faa, som prøvede derpaa, foruden endel Sei, lidt «Klub» paa Garn og Snøre; ligedan, omend — som vanligt — i mindre Maalestok, var Forholdet for det øvrige Fangstfelt — omkring Fæøen, Røvær og Urter. Den bedste Fangst gjordes paa Veahavet den 8de Marts og et Par af de følgende Dage, da Garnbaadene f. Ex. kunde faa 200 à 600 Fisk ad Gangen, — ellers i Marts varierede Dagsfangsten gjerne mellem 10 og 150 Torsk pr. Baad; Garnbruget ophørte i Midten af Marts, siden optoges det meste paa Liner. Med Uveiret sidst i Marts ophørte Fisket paa det nærmeste, idet en Flerhed af Fiskerne da reiste hjem; Hjemmefolk forsøgte vel nogle Dage i April ogsaa, men noget nævneværdigt blev ikke da fanget.

2. Søndre-Bergenhus.

Her som søndenfor førmerkedes egentlig Skrei først omkring Midten af Februar, og det lille, som fangedes, optoges — helst paa Snører — mellem dette Tidspunkt og 10de Marts; senere var enten Veiret hindrende, eller Fisken var saa sparsomt tilstede, i særlig Grad var dette hele Tiden Tilfælde udenfor Sotra, at man ikke fandt det Umagen værdt at forsøge synderlig efter den, — i Begyndelsen af April var der dog et flygtigt Opsying. Kun Hjemmefolk med Smaabaade deltog, og Dagsfangsten for hver af disse vexlede i Regelen mellem et Par og 70 Fisk.

3. Nordre-Bergenhus.

Allerede i Slutningen af Januar fornammes Skrei udenfor Bremanger—Vaagsøen, og efter alt at dømme vilde meget været fanget inden Marts, hvis ikke Veiret havde været saa uroligt; de faa, som af og til vovede

sig ud, havde nemlig altid god Fornemmelse paa «Ryk». I Begyndelsen af Marts var «Klubben» endnu den mest gjængse Torskeart; først omkring 10de Marts afløstes den saa temmelig fuldstændig af Skreien. Fisket varede Marts ud, senere var bl. a. Agnmangel iveien, og hver Baad fik daglig 100—750 Fisk; foruden «Ryk», som stadig benyttedes, anvendtes Garn i Begyndelsen af Maaneden og senere Liner — begge de sidstnævnte Redskaber idetheletaget dog kun i ringe Udstrækning, da Veiret vedblivende var utrygt ligetil Fiskets Slut. Foruden paa de sædvanlige Felter fangedes der i de sidste Dage af Marts ogsaa lidt udenfor Bueland.

Skjønt gennemgaaende noget bedre end de to foregaaende Aar var Fisken ikke saa rar dennegang heller. Vægten af f. Ex. 100 sloiede Linefisk i raa Tilstand variede mellem 250 og 225 Kilogram, og af et saadant Parti vilde der neppe fremkomme mer end omkring 80 Kilogram Klipfisk; Leverholdigheden dreiede sig hele Tiden omkring 500 (af 500 Fisk erholdtes 1 Hektoliter Lever), og af 100 Hektoliter Lever kunde udvindes omkring 34 Hektoliter Dampmedicintran, — Rognholdigheden var i første Halvdel af Marts 400—650, omkring den 20de var Fisken udgydt.

Ialt optoges der, som følgende Tabel nærmere viser, $1\frac{1}{4}$ Million Fisk, hvoraf $1\frac{1}{10}$ Million saltedes til Klipfisk — af Resten benyttedes omkring en Trediedel af de hermetiske Fabriker i Stavanger; til de 360 Hektoliter Dampmedicintran medgik 1 075 Hektoliter Lever, — desuden «sattes» 1 175 Hektoliter Lever.

Inden	Fiskepartiet (Antal Torsk).												Priser for $\frac{\text{Fisken (rund)}}{\text{Lever} \mid \text{Rogn}}$ $\frac{\text{Øre}}{\text{Kr.}}$ pr. Hektoliter.
	Lever			Dampmedicintran			Rogn			i Hektoliter.			
	Stavanger.			Søndre-Bergenhus.			Nordre-Bergenhus.			Ialt			
$28\frac{1}{2}$	4 000			1 000			15 000			20 000			25
$7\frac{1}{3}$	35 000			15 000			150 000			200 000			20—25
$14\frac{1}{3}$	55	0	75	20	0	25	300	0	325	375	0	425	18—26
$21\frac{1}{3}$	100 000			25 000			375 000			500 000			10—15
$28\frac{1}{3}$	225	5	250	75	0	50	500	50	550	800	55	850	18—27
$11\frac{1}{4}$	180 000			70 000			650 000			900 000			10—15
$28\frac{1}{3}$	250	40	415	100	15	120	575	220	885	925	275	1 420	18—27
$11\frac{1}{4}$	245 000			85 000			890 000			1 220 000			10—15
$28\frac{1}{3}$	275	60	425	125	20	130	700	280	1 145	1 100	360	1 700	18—27—22,5
$11\frac{1}{4}$	260 000			90 000			900 000			1 250 000			10—15
$11\frac{1}{4}$	315	60	425	125	120	130	735	280	1 145	1 175	360	1 700	

I ovenstaaende Kvantumsopgave er ikke medtaget den Torsk, som under Vaarfisket fangedes paa «Smaagarn» her og der; dette Fiske var forøvrigt ubetydeligt overalt for Paaskehelgen, — efter denne blev det noget bedre. I Bremangerpollen, indenfor Nesje, f. Ex. fik man saaledes i Maanederne Januar—April ialt 10 000 Fisk, — desuden leveredes til 3 Brøndskøiter levende Fisk for tilsammen 600 Kroner omtrent; i Forbindelse hermed kan bemærkes, at man her er vel fornøiet med den nylig fastsatte Regel for Arbejdstiden — i Lighed med den for det egentlige Vaartorskfiske gjældende (jfr. det desangaaende paa Pag. 120 i Aarsberetningen vedkommende Norges Fiskerier for 1896 anførte).

Saavel Torskfisket som Vaarsildefisket vedkommende.

Veiret.

Af de ved Utsire Fyr anstillede og egne meteorologiske Iagttagelser hidsættes følgende:

I Januar havde man én Dag, den 25de, Storm fra Syd, 6 Dage «sterk Kuling», ellers for det meste kun løit; men Sjøen — fra Vest som oftest — var gennemgaaende urolig. Luftens Temperatur i samme Tidsrum varierede mellem + 5^{0,6} C. og ÷ 6^{0,6}, og Middelttemperaturen Kl. 8 om Morgenen blev ÷ 0^{0,25}; Temperaturen i Sjøens Overflade varierede ligeledes mellem + 7^{0,0} og + 2^{0,4} og Middeltallet her blev + 4^{0,21}.

I Februar havdes 2 Stormdage, og Sjøens Tilstand varierede for det meste mellem «megen Dønning» og «svær Sjø». Luftens Temperatur varierede mellem + 5^{0,2} og ÷ 4^{0,2} og Overfladevandets mellem + 4^{0,5} og + 1^{0,4}, og de respektive Middeltemperaturer blev + 1^{0,48} og + 3^{0,56}.

I Marts havdes ogsaa 2 Stormdage, — ellers dreiede Vindens Styrke sig for det meste omkring «frisk Bris»; enkelte Dage, især de første og sidste i Maaneden, var Sjøen tung, men idetheletaget dog bedre end i Februar. Luftens Temperatur varierede mellem + 5^{0,8} og ÷ 3^{0,2}, Overfladevandets mellem + 5⁰ og + 2^{0,1}, og Middeltemperaturerne blev + 2^{0,12} og + 3^{0,98}.

I April var baade Vind og Sjø moderat. Luftens Temperatur varierede mellem + 9^{0,4} og + 0^{0,8} med + 4^{0,53} som Middeltemperatur, mens de tilsvarende Tal for Overfladevandet var 6^{0,2}, + 3^{0,0} og + 4^{0,50}.

Deltagelsen i Fiskerierne

var inden Midten af Februar ganske ubetydelig, men øgedes efterhaanden, saa der paa den travleste Tid — omkring Begyndelsen af Marts — var tilstede: i søndre Distrikt omtrent 15 000, i nordre 5 000 Mennesker.

For Ulykkestilfælde var man hellerikke denegang ganske forskaanet, idet en Mand omkom, da en Linebaad fra Aakrehavn den 26de Marts gik rundt og sank strax udenfor Hjemmet.

Sundhedstilstanden var tilfredsstillende.

Følgende Sammendrag af endel af de gennem de specielle Fiskeriopsyns-
Baadmærker, giver et Begreb om Udrustningen

I Fisket ¹⁾ omkring Karmøen, ²⁾ i Bremanger og ³⁾ i Selje deltog bl. a.

ad	Folk.		Redskaber.												
	Lag	Mand pr. Lag ialt.	Farkoster			Sildegarn		Torskegarn		Liner (Antal Krog)					
			Antal og Slags.	Drægtighed (hvormange Maal Sild kan bæres).	Værdi (Kroner) pr. Farkost ialt.	pr. Lag ialt.	Værdi (Kr.) pr. Lag ialt.	pr. Lag ialt.	Værdi (Kr.) pr. Lag ialt.	pr. Lag ialt.	Værdi (Kr.) pr. Lag ialt.				
1.	410	2-6, 1 631	26 Lister- Skøiter. 333 Hardan- ger- Baade. 94 Bukn- Baade. 3 Lister- Baade.	50-90, 1665 6-60, 5166 20-35, 2457 35-40, 112	400-1150, 14700 20 300, 37770 200-400, 28720 200 230, 645										
2.	44	2-7, 235	44 Baade.	5-40, 1249	20 630, 16705	0-30, 194	0-180, 1597	0-90, 1565	0-660, 13390	0 3000, 43200	0-90, 1306				
3.	122	3 6, 653	2 Skøiter. 34 Mørings- baade. 7 Sex-Kjei- pinger. 53 Fem-Kjei- pinger. 12 Fire-Ro- ringer. 16 Tre-Ro- ringer. 2 Hardan- ger- Baade	70 120, 190 20-50, 969 20-30, 159 12 25, 1033 10 18, 171 8-12, 178 hver 25, 50	925-1600, 2525 150 400, 9435 50 120, 650 40 200, 5520 60-150, 1180 40-100, 1065 130-200, 330	0-48, 1223	0-288, 7279	0 66, 1721	0 600, 13371	0 12000, 648800	0 360, 19376				

^{*)} Slitagen paa Farkoster, Garn og Liner er opført med Summen af Halvparten af de benyttede gyndelse (se under «Redskaber»); idet disse Redskabers Forringelse i Løbet af Vaarfisket erfarings-
Farkosterne ogsaa paa

Nogen nærmere Opgave over Udbyttet for Notbrugenes Vedkommende end hvad, Baadmærker for dem endnu ikke er anordnede; hver Mandslot gjorde ud 50—175 Kr., loten sogar henved

betjente indhentede Opgaver fra de Fiskere, der for Torskefiskets Skyld benyttede til og Udbyttet for de enkelte af Fisket iaar:

U d b y t t e t.										Expeditionens hele Væridhed (gjemmensnitlige Antal Dage pr. Mand.)	
Hele Silde- fang- sten (i Maal pr. Lag ialt).	Hvoraf til eget For- brug.	Hele Torske- fang- sten (Stkr. pr. Lag ialt).	Hvoraf til eget For- brug.	Af andet Fiske pr. Lag ialt (Kr.).	Slidt*)		Agn pr. Lag ialt (Maal) Slags Pris(Kr.)	Logis kostede pr. Mand ialt Kr.	Tilovers (Kr.)		
					Silde- fangst- red- skaber for (Kr.).	Torske- fangst- red- skaber for (Kr.).			ialt		pr. Mand saa- fremt han selv eiede Redska- berne.
Solgt Sild for Kr.		Solgt Torsk for Kr.									
0 320, 37449	1327	0 1300, 169516	3990	Sei for 0 35, 6350,00	35625 2520	24393 990	Vaarsild 0 4, 820Maal 6750	2,675 4363	182039,00	111,61	52,66
200895,00		42435,00									
0 70, 75 1/2	0	60 5000, 128100	0	0 30, 70,00	50 25	4898,67 307,10	Vaarsild 0 3 27 Maal 149,50	3,20 752,00	21405,73	91,09	35,3
618,00		26900,00									
0		130 8400, 360000	0	0	0	10915,67 2020	Vaarsild og Brisling 0 9 328Maal 3734,00	2,32 1515,00	61015,33	93,44	30,1
		79200									

Sildegarns og Tredieparten af de benyttede Torskegarns og Liners angivelige Værid ved Fiskets Bemæssig kommer paa henvend de nævnte Brøkdeler af deres oprindelige Kostende, formenes Slitagen paa det nærmeste medregnet.

der kan udledes af det desangaaende tidligere anførte, kan ikke meddeles, saalænge enkelte heldigere 300—500, og — for et enkelt Lags Vedkommende — blev Mand-1200 Kroner.

Opsynet

var organiseret som i 1896. Opsynsbetjentene tiltraadte omkring Begyndelsen af Februar og fungerede til i Begyndelsen af April. Mange Tvistemaal afgjordes i Mindelighed — tildels ved Hjælp af den i Slutningen af Fisket ansatte ekstraordinære Fuldmægtig for Sorenskriverne i Karmsund og Søndhordland; af vedkommende Fogder dikteredes, saavidt vides, ialt 3 Mulkter for ulovlig Notkastning.

I Dagene 23de—25de Februar inspicerede Indredepartementets Chef de vigtigste Vær i søndre Vaarsilledistrikt.

Om Foranstaltninger til Fiskeriernes Fremme.

a. Post- og Telegrafvæsenet vedkommende.

Til Askvold Distrikt (Nordre-Bergenhus) hører — som bekjendt — bl. a. det betydelige Vær Bueland. Der er herfra lang Vei til nærmeste Telegrafstation — Florø, og Postgangen er heller ikke slig indrettet endnu, at indtræffende Fiske kan bekjendtgjøres, før det mangengang er for sent; alle ønsker dette Forhold rettet paa hurtigst muligt.

Kinn og Batalden Fisketelegrafstationer bedes udenfor Vaarfisketiden anvendte som Telefonstationer.

b. Havnevæsenet vedkommende.

For Indgangen til den byggede Havn i Norvikvaagen (Utsire) trænges et Stængsel («Gate») for at forebygge det voldsomme Drag derinde, naar Nordvesten staar paa; under saadanne Omstændigheder tager Farkosterne saa let Bunden og kan i et Nu helt tilintetgjøres.

c. Fyr-, Mærke- og Ringevæsenet vedkommende.

For det midtvinters udenfor Oxø pr. Kristianssand S. foregaaende Drivgarnsfiskes Skyld ønskes en Fyrlampe paa eller ved Ytre Flekkerøs Sydside.

H. L. Buvig.

Fra

Fiskeriinspektøren i søndre Distrikt.

Om Makrelfisket 1897.

I. Foraarsfisket

begyndte — som vanligt — omkring 17de Mai og varede i omtrent 2 Maaneder. Totaludbyttet var heller ikke denne Gang rart, dog endel større end i de foregaaende Aar, — som en gunstig Aarsag hertil ansaa maa paa Vestkysten vist med rette Strømmen, som syntes at sætte stærkere nordostover end paa flere Aar; Makrellen var ogsaa større og penere idetheletaget, end man paa længere Tid havde været vant til, — Prisen varierede mestendels mellem 10 og 3 Kroner pr. Snes paa første Haand med Kr. 4,00 som omtrentlig Middelpriis. En voldsom Storm langs Syd-kysten den 15de Juni foraarsagede desværre Tab af nogle Menneskeliv og en hel Del Redskaber.

Naar man tænker paa Makrelfiskerierne andetsteds, maa det visselig indrømmes, at de har Ret, som synes, at der jo før des heller bør gaaes igang med baade større Farkoster og dybere Garn end de hidtil almindelig benyttede, saa Sjøen længer kan holdes, og større Omraader forsøges.

II. Efteraarsfisket.

Resultatet af Høstmakrelfisket i Nordsjøen vil sees af følgende Tabel:

Fartøiernes					Ud-		
Hjemsted.	Antal.	Drægtighed (i Registertons).	Mandskab.	Antal Tønder pr. Fartøi.	Ialt.		Værdi paa første Haand.
					Tønder.	Kilogram.	
Smaalenene	4	15 78, 226	5— 8, 27	10-45	128		
Jarlsberg og Larvik	5	8-74, 208	4— 8, 33	0-15	34		
Bratsberg	1	43	6	15	15		
Nedenes	20	17-75, 870 ¹ / ₂	4— 8, 130	0-61	330 ¹ / ₂		
Lister og Mandal	21	18-62, 723	5— 8, 135	4 50	459		
Stavanger	101	8-74, 3 671	4—10, 658	1-70	2 611 ¹ / ₂		
Søndre-Bergenhus	48	10-58, 1 328 ¹ / ₂	4— 8, 272	5-52	1 187		
Bergen	1	23	5	13	13		
Nordre-Bergenhus	1	42	8	14 ¹ / ₂	14 ¹ / ₂		
Romsdal	33	14-72, 1 225	5— 8, 237	4-51	694 ¹ / ₂		
Norge	235	8-78, 8 360	4—10, 1 511	0-70	5 487	Hver Tønde indeholdt gjennemsnitlig — Kg. Makrel.	
Sverige	69	13-79, 3 011	5—10, 545	0-78	1 640 ¹ / ₂	75,26	For Nr. 0
Danmark	5	27-38, 171	6— 8, 34	7-17	69	77,14	» 1
Tilsammen	309	8 79, 11 542	4—10, 2 090	0-78	7 196 ¹ / ₂	539 031	» 2
							» 3
							For alt gjennemsnitlig 60 Ore pr. Kilogram.
							Ialt: Kr. 323 500,00

Anmerkninger.

Fisket foregik ogsaa iaar væsentlig i August og September Maaneder — under idetheletaget — Shetland. Saavidt vides, brugte kun et Fartøi — «Silden» af Skudenes — Garn; af de ialt 30¹/₂ mistede hvert sin Mand under Expeditionen.

Hr. Skibsfører B. Adsem af Stavanger meddelte i et mig velvillig forevist Brev af 29de August «Underveis fra Archangel til London fik jeg den 8de ds. — paa 67° 15' N. Br. og 3° 0' næsten stille, saaes — paa 67° 15' N. Br. og 2° 30' L. O. f. Gr. — store Makrelstimer, men, skjønt da det udpaa Aftenen begyndte at blæse lidt igjen, fik vi nogle faa store, fede Høstmakreller, — nordenfor 67° 15' N. Br. havde vi ingen Makrel paatruffet».

Samtidig med Fisket ude i aabne Nordsjøen optoges der ogsaa en hel Del Høstmakrel langs vor egen Skjærgaard. Sydpaas var det væsentlig i Kristianssands Omegn denne Makrel formærkedes; men mens det her indskrænkede sig til Fornæmmelser bare, gjorde man langs Brandesund—Frøien, navnlig i September, meget god Fangst — dels med Nøter, dels med Garn (helst Storsildgarn, da egentlige Makrelgarn i Regelen endnu savnedes). Alene i Søndre Bergenhus fangedes vel ialt en 400 000 Stykker, inden Fisket midt i Oktober ansaaes forbi, — heraf over 100 000 alene i Fjeld; denne Makrel var gjennemgaaende større og federe end den ude i Nordsjøen fangede, — i Bergen betaltes den med 20—80—40 Øre pr. Par, i Byerne sendenfor ligesom Nordsjø-Makrellen.

Totalfangsten langs vor Kyst tør anslaaes til mindst 5 000 Tønder, — der skulde med andre Ord denne gang være ilandbragt hos os ialt en 15 000 Tønder Høstmakrel.

H. L. Buvig.

Om Sildefisket langs Norges Sydkyst Vinteren 1897—98. (Østlandsfisket.)

I. Garnfisket.

Sjøfolk vidste ogsaa ihøst at berette om Sildestimer i Skagerak baade her og der — navnlig i Slutningen af Oktober og i November; men i de hertil knyttede Forhaabninger skulde man atter skuffes. Efter de fra svensk Side foretagne Forsøg med Drivgarn i aaben Sjø at dømme var det hellerikke paa denne Maade blevet mer end en og anden tilfældig Fangst af, — Storsilden var overalt saa sparsomt tilstede.

Smaalenene.

Natten til 25de November fandt den første nævneværdige Storsildefangst Sted, — de faa, som havde havt ude, fik da op til 10 Maal (enkelt Baad sogar 30 Maal ved Herføl) i Strøget Torbjørnskjær—Heia—Tisler—Kirkeøen, — før Midten af November havde Storsilden neppe nogetsteds under hele Sydkysten været synlig engang; den 26de fangede en 50 Baade i samme Strøg tilsammen henved 200 Maal. De følgende 14 Dage var Veiret adskillig rusket — først stiv Nordenvind og senere Søndenkuling med Regn, hvorfor der da kun undtagelsesvis — 30te November og 3die, 4de, 6te, 7de og 8de December — udrettedes noget, og det, som optoges, tildels var sjøstaaet Sild, — med Drivningen gik det under disse Omstændigheder ikke bedre, saa meget mere som det ogsaa herunder mestendels anvendtes aabne Baade; Natten til 1ste December tabtes adskillige Redskaber — enkelte Baadlag for lige op til 400 Kroner. I de sidste 14 Dage før Julen fiskedes der daglig lidt omkring Tisler—Heia—Torbjørnskjær—Søsterne, bedst omkring den 21de og paa dybt (15—20 Favne) Vand; imidlertid var Fangsten saavel da som før og siden

hoist ujevn — ikke alene paa de forskjellige Steder, men ogsaa for de forskjellige Baade paa en og samme Flek. Lige før Julehelgen begyndte Isen at hindre noget; men det var navnlig Stormen, som i Ugen mellem Jul og Nytaar foranledigede Landligge. Omtrent ligedan artede det sig i Januar — yderst ujevnt og smaat; det meste fik man da ved Drivning udenskjærs i Ugen 9de—15de — i den følgende Uge hindrede Veiret næsten ethvert Forsøg igjen, dog fornammes Silden de sidste Dage mellem Katholmen og Sponviken. Med Ugen, som endte 5te Februar, ansaaes Fisket for ganske slut, i det sidste anvendtes ligesom foregaaende Vinter saavel «Hekle» som Garn.

Ved de daglige Undersøgelser viste det sig hele Tiden — med Undtagelse af de Par sidste Uger, da Silden blev mindre og mindre — at gaa. 460 à 550 Sild i Maaltønden.

Jarlsberg og Larvik.

Natten til 13de Januar fik 50 Baade 1—16—5 Maal ved Drivning $\frac{1}{2}$ Mil østenom Færder; trods de da saa gode Udsigter blev der ikke mer nævneværdigt af inden dette Amt.

Bratsberg.

Efterat usedvanlig meget Hval og Fugl i nogle Dage havde vist sig etpar Mil af Kysten udenfor Langesund—Arendal, fornammes Silden midt i December udenfor Kragerø; for de Baade, som i nogen Tid derefter forsøgte, blev der dog ingensinde mer end i Høiden etpar Maal ad Gangen af.

Nedenes.

Midt i December fornåm man Silden ogsaa udenfor Tromøen, hvor der saa prøvedes til midt i Januar. Før Julen var Fisket — for denne Trakt at være — saa nogenlunde, idet omtrent 50 Baade da optog ialt 750 Maal; men i Førstningen af Januar kom Uveir iveien, og da dette efter en Uges Tid havde gjort fra sig, var den kun ubetydeligt at faa, — hvad der senere, til ud i Marts, fangedes med Vad, var kun Smaasild til Agn.

Lister og Mandal.

Drivgarnsfisket udenfor Kristiansand S. begyndte ogsaa midt i December og varede omtrent til Udgangen af Januar; Fangsten var bedst i første Halvpart af Januar — navnlig Nætterne til 6te og 13de. Ialt opfiskedes der dennegang en 1500 Maal à 10—15 Kroner pr. Maal.

II. Notfisket.

Foran det egentlige Vintersildfiske fangedes der i Maanederne August—Oktober endel mindre Sild i Vad omkring Hvaler; i September og Oktober samt ogsaa af og til senere fik man endvidere — som sedvanligt — lidt Ansjossild sammesteds, — det meste heraf solgtes ved Bryggerne og paa Torvet til noksaa lave Priser, kun en mindre Del gik til Ansjosfabrikker.

Omkring 25de November sattes 6 smaa Laase i Svalerødkilen — nær Sponviken, den 2den og 8de December stængtes Smaaklatter i Lidsundet (Asmaløen) og i Tresviken (Nordre-Sandø), den 12te fangedes — ligeledes med Not — endel i Tangenkilen, og endelig stængtes der Natten til 24de Januar henved 1000 Maal ved Sponviken; saaledes fangedes tilsammen 3000 Maal, hvorhos omtrent 1000 Maal indbergedes med de mindre Vad. Sammen med Notsilden, hvoraf der gik 800—900 i Maaltønden, — hvoraf etpar Procent var Indmadsild — fik man ogsaa lidt Sei.

Af foranstaaende og Opsynets Iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende

Opgave over Fangstens Størrelse ved hver

Inden	Kvantum (i Maal)				Garnsild Notsild		Lister og Mandal.	
	Smaalenene.		Jarlsberg og Larvik.		Bratsberg.		Nedenes.	
5/12	600	6 000,00						
	1 200	6 000,00						
12/12	1 000	10 200,00						
	1 500	7 750,00						
19/12	1 600	16 800,00			25	300,00		150 2 100,00
	1 800	9 600,00						
26/12	3 000	32 200,00			50	550,00	750 6 000,00	500 6 300,00
	2 500	13 750,00						
9/1	3 500	37 500,00			75	800,00	775 6 200,00	1 250 15 300,00
	3 000	16 500,00						
16/1	4 500	47 500,00	300 3 000,00		100 1 050,00		850 6 800,00	1 450 17 700,00
	3 300	18 000,00						
6/2	5 000	51 000,00	300 3 000,00		100 1 050,00		850 6 800,00	1 500 18 300,00
	4 000	21 000,00						

Til Sammenligning hidsettes følgende af de
Opgave over Sildefisket og Sildesaltningen inden

I Tidsrummet.	Fra Fiskesaisonens Begyndelse (før						
	20/11	27/11	4/12	11/12	18/12	25/12	1/1
Totalfangst .							
(i Maal af) } Garnsild .	29	1 462	2 884	4 052	6 325	11 953	12 827
} Notsild .	1 129	11 561	28 288	35 469	52 956	65 102	73 983
Saltet .	—	675	2 122	2 576	3 407	8 228	9 024
(Tønder) } Indmadsild .	—	255	1 339	2 122	4 625	11 000	13 744
} Tomsild . .	—	—	—	147	556	706	906
Udført } Tyskland . .	—	—	—	—	—	300	1 300
(Tønder) } Rusland . .	—	—	—	—	—	—	—
til } Andre frem- mede Lande .	—	—	—	—	—	—	—
*) Til Landets eget Forbrug (Tønder)	—	53	353	771	1 204	1 546	1 801

*) Af den til Landets eget Forbrug oprindeligt bestemte Sild er endel senere afsendt til

Uges Slutning og dens Tilgodegjørelse:

Værdi (i Kroner).		Garnsild Notsild			
Ialt	Middelpri. .	Til Export.			Til Hjemme- forbrug.
		Saltet.	Røget.	Fersk.	
600	6 000,00	10,00	300	250	50
1 200	6 000,00	5,00		1 100	100
1 000	10 200,00	10,20	500	150	200
1 500	7 750,00	5,17	150	25	1 200
1 775	19 200,00	10,82	1 000	250	300
1 800	9 600,00	5,33	200	50	1 400
4 300	45 050,00	10,48	1 800	500	800
2 500	13 750,00	5,50	650	150	1 500
5 600	59 800,00	10,68	2 500	500	1 000
5 000	16 500,00	5,50	900	200	1 650
7 200	76 050,00	10,56	3 500	500	1 500
3 300	18 000,00	5,45	1 000	250	1 750
7 750	80 150,00	10,34	3 750	500	1 500
4 000	21 000,00	5,25	1 250	250	2 000

officielle svenske Ugerapporter sammensatte
Göteborgs och Bohus Län Vinteren 1897—98.

¹/₁₁ intet Landfiske) til og med

⁸ / ₁	¹⁵ / ₁	²² / ₁	²⁹ / ₁	⁵ / ₂	²⁶ / ₂	⁵ / ₃	¹² / ₃ (slut)
16 092	18 347	20 574	23 071	23 935	24 220	24 220	24 220
101 381	124 653	165 177	212 128	237 288	308 573	315 173	316 173
11 140	13 105	15 583	16 815	17 636	18 384	18 384	18 384
17 295	18 841	25 441	37 224	43 568	53 303	53 303	53 303
2 731	5 815	8 653	13 555	19 200	38 418	40 123	40 123
6 585	7 311	7 791	8 906	11 175	22 497	28 332	28 332
—	—	—	—	—	—	—	—
2 172	2 287	2 650	3 814	4 983	6 913	7 432	7 432

Rusland og Tyskland.

Hvad *Deltagelsen i Fisket* angaar, kan oplyses, at der til Hvaler ankom nogle faa Garnlag fra vor Sydvestkyst og et enkelt Notlag fra Sunds Prestegjeld omkring Midten af November, — hertil indskrænkede Langveisfarendes Tilstrømning sig. I Begyndelsen af December var der omkring Hvaler for Fiskets Skyld tilstede: 400 Garnlag, 30 Notlag og 40 Opkjøberfartøier; naar hertil føies de paa Salterierne, Røgerierne o. s. v. iland sysselsatte Mennesker, vil skjønnes, at der ialt var tilstede en 3 000 Mennesker. — Ialt kan der i Fisket langs Sydkysten siges at have deltaget 4 500 Mennesker.

Fiskerne fra Strækningen østenom Lindesnæs har i en længere Aarrække saagodtsom aldeles ikke bryd sig om Sildefiskerierne langs vor Vestkyst; efterat Østlandsfisket ogsaa denne Vinter var mislykket, besluttede imidlertid et Notlag fra Fredrikstad sig til at deltage i Vaarsildfisket 1898, og Resultatet af denne Expedition skræmte neppe vedkommende fra at fortsætte lignende Forsøg. Skulde Østlandsfisket fremdeles blive saa misligt som i de sidste Aar og Storsilden til Gjengjæld vedblivende komme til at gjeste vor Vestkyst, bør Østlænderne gjøre Vestlænderne Contravisit, og meddeles herved — i Anledning af diverse Forespørgsler — til mulig Veiledning:

Som det af følgende Beretning om Fisket omkring Stat samtidig med ovenbeskrevne Fiske fremgaar, var Garnfiskerne udelukkende henvist til Drivning, og for denne Metodes Skyld raades man af dem, som startede dette Foretagende deroppe, til at benytte Bomuldsgarn, fordi disse under stadigt Brug bedst modstaar Forraadnelse; Garnene, som, idet de leveres fra Fabrikken, bør være 60 Alen lange og 200 à 300 Masker dybe (20 Omfars), skulde efter Fældningen være omtrent 33 Alen lange langs Overtelnen, 44 Alen lange langs Undertelnen og 15 à 22½ Alen dybe (naar store Stimer, ansees 200 Masker for mer end tilstrækkelig Garndybde, — for Sikkerheds Skyld bør helst endel Garn af hver af de nævnte Dimensioner medbringes). Til et Fartøi paa en 20 Registertons regnes til Kabel en Manillatrosse paa 4 Tommers Tykkelse ombord tilstrækkelig, og kan man lade Tykkelsen aftage med ¼ Tomme for hver 80 Favne ude; med Garnene, der ikke bør kavles mer, end at en passende Synkesten i hvert af de 2 Ører strækker til under almindelige Strømforhold, forenes Kablen ved 4 Favne lange Stjerter af 2 Tommers Manillatoug, ligesom Kaggetouget — ogsaa af Manilla — bør have 1 Tommes Tykkelse. Sættegarns-Kagger er ubetinget for smaa, — Kaggen bør forarbeides af Eg, forsynes med galvaniserede Baand og være af omtrent en Kvarttøndes Størrelse.

Om Sildefisket langs Norges Vestkyst, væsentlig omkring Stat, Efteraaret 1897 og i Januar 1898.

(Storsildfisket.)

Fiskets Gang.

I. Garnfisket.

Man havde allerede i mange Aar ment, at Silden maatte være at faa udenfor Skjærgaarden nogen Tid, inden den senhøstes stødte til under vor Vestkyst, og Talen Mand og Mand imellem herom førte endelig til, at 3 Fiskere af Aalesund — Bretanius Berentsen, Elias Aakre og Joachim Brusdal — bad Staten om og straks ogsaa fik en Pengehjælp for at anstille Forsøg i den Retning. Som enhver allerede forlængst ved, gik disse 3 Foregangsmænd med hver sin Skoite tilsjøs i Slutningen af August etpar Mil af Skjærgaarden mellem Stat og Ona, og — allerede i Begyndelsen af September kunde der peges paa saa gode Resultater, at den ene efter den anden af de mange spændte Tilskuere ilede med at komme ud paa Blaamyren med Drivgarn; under hele Fisket anvendtes 6—12 Snes Masker dybe Garn — 17 à 22 Omfars, og Kaggetougenes Længde varierede mestendels mellem 8 og 20 Favne, — Kutterne og Damperne benyttede derhos Kabel til Garnlænkerne. Omkring Midten af Oktober var der vistnok mindst 100 Farkoster, hvoriblandt 5—6 Dampere, i saadan Virksomhed, og for saagodtsom alle blev Expeditionen tilfredsstillende — efterhaanden bedre og bedre, naar man blot havde «Sjøveir»; i Slutningen af Oktober traf det sig jevnlig, at de enkelte endog maatte tilkalde Hjælp for at faa hele Fangsten berget, eller at man maatte kappe endel fra sig for saavidt at holde sig oven Vande. Sidst i Oktober, da Totalfangsten allerede var efter Omstændighederne meget respektabel, ytrede Silden sig ogsaa i Breisunddybet, saa man nu ogsaa kunde tage fat fra blot mindre Baade. — Af den inden November indfangede Sild skulde der have gaaet 480—500 Stykker i Maaltønden, og Priserne havde i samme Tidsrum varieret mellem 18 og 10 Kroner.

I November

fortsattes paa samme Maade som tidligere — med Drivgarn, for Sættegarn eller Nøter var Tiden endnu ikke rigtig kommet; med Undtagelse af de første 8—10 og de allersidste Dage af Maaneden var imidlertid Veiret saa uroligt, at faa eller ingen da kunde udrette noget — kun inde

i en eller anden Fjord, f. Ex. langs Hareidlandet i Sulenfjorden, prøvede man da, men fik saaledes kun en ren Ubetydelighed til Husbrug. — Efter den af mig førte Dagbog hidsættes følgende Detailler om Fiskets Gang og Udbytte:

¹/₁₁: var — formedelst Sydvestkuling — kun etpar Dampere og nogle faa Dæksbaade ude — nordvestenom Rundø.

²/₁₁: Godt Veir; 8—35 Maal pr. Farkost udenfor Rundø og omkring Valleboen, Pris 11—10,50—10,85

³/₁₁: Godt Veir, mange ude; de fleste Baade kom ind med 5—40 Maal — bedst idetheletaget de, som havde ligget længst inde ved Valleboen—Græsøerne, Pris 11—10.

⁴/₁₁: Omtrent som Dagen iforveien.

⁵/₁₁: Formedelst Sydvestkuling kom kun etpar Dampere og nogle større Dæksbaade ud.

⁶/₁₁: Godt Veir; de faa, som var ude inat, kom ind med 10—50 Maal, Pris 10.

⁷/₁₁ (Søndag): Kun meget faa reiste ud.

³/₁₁: Godt Veir. Nordenom Stat 0—10 à 15 Maal pr. Farkost, bedst 2 Mil nordvestenom Rundø og omkring Valleboen—Græsøerne, Pris 10—10,50; søndenom Stat fik 1 Baad 2 Stamper Storsild 1 Mil syvestenom Kraakeneset.

⁹/₁₁: Godt Veir; Vinden N. O.—O., de fleste Baade 5—20 Maal, Damperne og de større Skøiter 20—100 Maal og endog herover, — jevnest norden- og østenom Valleboen, Pris 8—9.

¹⁰/₁₁: Noget ujevne Fiske — Baadene 2—20, Skøiterne og Dampskibene 10—70 Maal (bedst 1 à 2 Mil udenom Rundø), Pris 10—9.

¹¹/₁₁: 300 Farkoster 1—70—10 Maal — bedst 2 Mil nordenom Rundø, Kvalitet 460, Pris 11—10; Sydvestkuling umuliggjorde Udseiling om Aftenen.

¹²/₁₁ og ¹³/₁₁ intet Fiske paa Grund af Ruskeveir.

¹⁴/₁₁ (Søndag), ¹⁵/₁₁, ¹⁶/₁₁, ¹⁷/₁₁, ¹⁸/₁₁, ¹⁹/₁₁ og ²⁰/₁₁ intet nævneværdigt paa Grund af Uveir, — den 18de havde man dog den første, svage Fornemmelse paa Landsæt denne Gang, i Torskangerpollen.

^{21—24}/₁₁ fremdeles helst Landligge; den 23de kom en Silledot ind i Torskangerpollen, hvoraf Garnfiskere fik en Ubetydelighed, efterat et Notkast havde mislykkedes; den 24de saavidt Fornemmelse igjen i nysnævnte Pol samt for Vaagsvaag. — udenfor Bremangerøen—Stat stod adskillig Hval.

Natten til 25de fik endel Garnbaade 2—20 Maal i Munden til Vaagsfjorden og Faafjorden, Pris 10—11.

²⁶/₁₁: Endel Farkoster 4—23 Maal i Faafjorden, i Sildegabet Fornemmelse paa Drivgarn, — Kvalitet 520, Pris 10; paa 3 Prøvegarn, udsatte ved Sandsøens nordre Side, trak man om Morgenen 1 Maal Sild.

$27/11$: Dels paa Sætte-, dels og navnlig paa Drivgarn 0—15 Maal i Faafjorden, andetsteds søndenom Stat kun svag Fornemmelse, — straks udenfor Sandshavn fik nogle Baade om Aftenen 3—5 Maal ved Drivning, og ved Godø, hvor man ogsaa de 2 foregaaende Nætter havde fornummet Silden, havde en 75 Baade faaet ca. 1 Maal hver paa Natsæt; Kvalitet omkring 500, Pris 9—12.

25de, 26de og 27de gode Udsigter for Vannelvsgabet, — Veiret hindrede Forsøg.

$29/11$ (Mandag) og $30/11$ Fornemmelse i Faafjorden (kun undtagelsesvis over 3 Maal pr. Baad) — ligesaa straks udenom Aalesund med nærmeste Øer, mens man ved Drivning udenfor Flaavær gjennemgaaende fik fuld Last, og der ligeledes langs Statlandets Nordside havdes god Fornemmelse; Kvalitet 440—525, Pris 8—12.

I December

var Veiret idetheletaget saa moderat, som man efter Aarstiden turde vente, — i den første Halvpart mest Aflandsvind og smult Vand, saa enhver uhindret fik bruge sig, senere mer variabelt. — Som det fremgaar af nedenciterede Optegnelser i Dagbogen, var Fisket saagodtsom stadig særdeles godt og skaffede en rent uanet Juleglæde i mangfoldige Hjem. Silden holdt sig vedblivende helst paa Dybet — et Stykke fra Land, saa Garnfiskerne fremdeles var henviste til Drivning; men dette voldte henholdsvis liden Vanskelighed, da Silden væsentlig havde valgt sig den for alle saa bekvemme Vannelvsfjord til Opholdssted, og i Sandhed størtet var bl. a. det Syn, som de mange Hundreder af Farkoster — hver med sine Lanterner — Nat paa Nat her frembød.

$1-4/12$: I Faafjorden kun Fornemmelser — ligesom i Begyndelsen af Ugen, — i Sildegabet — navnlig omkring Kraaka — bedre, ved Drivning kunde man herfra bringe sogar fuld Last om Dagen; i Strøget omkring Haugsholmen — navnlig vesten- og søndenom denne — tog Fisket daglig til, saa det den 3die og 4de for manges Vedkommende endog var rigt. Kvalitet 450—540, Pris 10—7.

$6-7/12$ fik man ved Drivning lidt langs Statlandets Sydside, mellem Fureneset og Seljeøen, — henved 50 Baade fik derhos om Aftenen $6/12$ hver sin gode Klat af en Sildestraale, der da var kommet ind mellem Skongeneset og Silden, og $7/12$ havde man ogsaa Fornemmelse paa Refviken; senere i Ugen, som endte med $11/12$, høist ujevnt og idetheletaget smaat søndenom Stat, — heldigst var da de, som holdt sig omkring Kløvningen (Vaagsfjordens Munding) og omkring Kraaka (nordenom Vaagsøen). Nordenom Stat fiskedes daglig i Vannelvsgabet og Vannelvsfjorden samt udenfor Gurskens Vestside — mellem Indløbet til Søvedfjorden og Øen Skorpen; først i Ugen drev her henved 600 Farkoster, men da Fangsten daglig var meget god — ligetil 60 Maal pr. Baad, var der inden

Ugens Slutning næsten det dobbelte Baadantal i Antræk. Daglig gik der 440—500 Garnsild i Maaltønden, og Priserne varierede mellem 9 og 7.

I Ugen ¹³—¹⁸/₁₂ nærmest kun svage Fornemmelser søndenom Vaagsøen; i Sildegabet daglig ujevnt Fiske snart her og snart der, helt udenfor Drage—Seljeøen, for etpar Hundrede Garnbaade. Nordenom Stat, væsentlig i Vannelvsfjorden, fandt fremdeles det bedste Fiske Sted, idet Gjennemsniitsfangsten pr. Baad daglig blev omkring 8 Maal. I Maaltønden gik der 450—600 Sild, og Prisen varierede mellem 9 og 6,50.

I de sidste 14 Dage af December var Fisket overalt nordenom Bremangerøen mindre end tidligere, — i Faafjorden blev der dog lidt igjen lige under Nytaarshelgen; for Helgens Skyld svandt ogsaa Deltagerens Antal ind til kun en Brøkdal mod før. Den Fangst, som Hjemmefolk samtidig gjorde i og udenfor Bremangerpollen, omkring Batalden og Kinn, paa Strækningen Værø—Bueland samt omkring Ytre-Sulens Sydside, var ogsaa idetheletaget kun ubetydelig.

I Januar

fangedes fremdeles endel med Drivgarn — helst i Vannelvsfjorden og Sandsfjorden, i de første Dage af Maaneden fik man ogsaa blandet Vare i Faafjorden (600—650 i Maaltønden); Veiret, som nu omtrent daglig var svært rusket, besverliggjorde imidlertid i høieste Grad Fisket, og dette ophørte heniimod Midten af Maaneden fuldstændig.

Samtidig med Fisket i ovenomhandlede Strøg fik Hjemmefolk ogsaa lidt i søndre Vaarsilddistrikt, langs Fedje—Store-Sotra og Brandesund—Rogøerne, i December; omtrent $\frac{1}{3}$ af denne Sild var Tomsild, Resten Storsild.

Mens hermed kun en forsvindende Mængde optoges, tiltrak Fisket nordenfor Søndmør — navnlig i det Trondhjemske — sig ikke saa ringe Opmerksomhed:

I Løbet af November og December fik man i Strøget Agerøen—Bjørnsund—Bud—Hustad—Kvernes omkring Gossen kun en Ubetydelighed af Sild, mest Smaasild.

Hele Høsten 1897 fornammes Silden ogsaa yderst svagt for Smølen, Hitteren og Frøien. Først 22de Januar blev der nogen nævneværdig Fangst af — helst nordenom Frøien, udenom Indtian—Mausund, hvor Hjemmefolk da blev beskjæftiget hermed i en 14 Dages Tid.

Fra Jul til heniimod Midten af Februar foregik der et ret godt Sildefiske i Bjørnør. Man begyndte 28de December i Bessakers Omegn, og, skjønt

der i Begyndelsen blot var Hjemmefolk tilstede, var der inden 8de Januar optaget ikke saa lidet paa Garn; af Fangsten angaves $\frac{1}{3}$ at være Storsild, $\frac{2}{3}$ Fedsild. Det endelige Resultat turde blevet meget godt, om ikke Veiret efter Midten af Januar som oftest havde umuliggjort Forsøg.

Efter Udsigter i nogen Tid til Fiske og svagere Fornemmelser langs Viktens Nordside, omkring Hortensværet, i Vennesundet og omkring Vega og Aasvær fik en 5—6 Baade den 25de November 3—5 Maal hver paa Sættegarn omkring Kvaløen (Viktens Nordside); Fisket tog til, den 29de endog rigt Garnfiske udenfor Aunsund—Løvøen for et mindre Antal Baade og i de første Dage af December var Fisket bedst udenfor Lysøen (mindre da for Indre-Vikten) — ligesaa i Ugen 5te—11te December. Efter Midten af December dalede Fisket jævnt, og efter 8de Januar fandt ikke yderligere Forsøg Sted.

Omkring 23de November begyndte man ogsaa udenfor Selsøvik at fornemme Storsilden, idet der omkring Næsøen—Risøen og ved Trænen da kunde faaes op til 2 Maal pr. Baad. Daglig fik man saa lidt for Trænen—Valvær, men Uveir og Mangel paa Folk var saagodtsom stadig til Hinder; da man omkring 13de Januar opgav videre Forsøg, var der ialt optaget omtrent 1 000 Maal.

Efter Storsildens Forekomst i de sidste Aar at dømme mener man at staa foran en Storsildperiode for Helgeland, Namdalen og Fosen, udenfor hvilken Kyststrækning man ogsaa tror for Eftertiden at burde tage fat med Drivgarn, inden Silden endnu har taget Land.

Mod hvilken Landsdel end Silden styrer herefterdags, føler man sig nu mer end nogensinde tidligere vis paa, at Dampere eller Fartøier med andet kunstigt Fremdrivningsmiddel maa der til saavel for Fangst som for f. Ex. Export af fersk Sild; man fik under Drivningen paa Havet udenfor Søndmør mer end tilstrækkelig Bekræftelse paa, hvor vanskeligt — ja umuligt — det er at faa Fangsten tilbørlig berget med vore almindelige Fangstfarkoster, naar man ikke netop har passende Vind og Veir, — værst er man naturligvis faren, naar «det ryger op med Stilla». I Forbindelse med denne Bemærkning turde følgende Besked om de under nævnte Drivning udenfor Søndmør benyttede Fiskedampere 1) «Slogen», 2) «Ørnulf» og 3) «Viking» af Aalesund samt 4) «Fosna» af Kristiansund N., der jo væsentlig er bestemt for «Bankfiske», men ogsaa er hensigtsmæssige for Slæbning, her være paa sin rette Plads:

Disse Fartøier, der er byggede ad. 1) i Stavanger, ad. 2) i Laksevaag (Bergen), ad. 3) Skroget i Aalesund og Maskinen ved Möhlenpris (Bergen) og ad. 4) ved Möhlenpris, har kun Folkelugarer forrenom Kjedle- og Maskinrummet, — den agtenfor dette Rum værende Del af Fartøiet er Fangstrum, som paa disse Fartøier endnu kun delvis er givet nogen

særlig Indredning, med Inddeling i Binger, Hylder o. s. v.; Fartøierne, der har Høi- og Lavtryks-Maskiner paa omkring 25 nominelle Hestekræfter, som giver dem 8—9 Knobs Fart, og hvis hele Besætning — under Bankfiske — om Vinteren er paa en 16 og om Sommeren paa en 12 Mand, hvoraf de 2 tilhører Maskinen, har omtrent 70 Fods Længde over Dækket, en største Bredder af 16 Fod og en Høide mellem Dæk og Kjølsvin af 6 à 8 Fod, og koster hvert — uden Dorier, hvoraf som Regel 6 til hvert Fartøi, og Fangsredskaber forøvrigt — omkring 25 000 Kroner. Det tilføies, at Indehaverne af disse Fartøier finder Forbedringer ønskelige, — baade bør Baadene være endel større, og navnlig bør de — fremdeles væsentlig for Bankfiskes Skyld — have et Isrum helt agter. — Under Drivningen i aaben Sjø ihøst skulde der tildels været benyttet henved 100 Garn ad Gangen paa hvert Fartøi.

II. Notfisket,

hvis Resultat følgende Tabel udviser, nød en enestaaende Begunstigelse derved, at der — som ovenfor nævnt — saagodtsom aldeles ikke blev noget Sættegarnfiske af.

Hvor der stængtes, Antal Stæng.	Naar Laasene		Den beregnede Notsilds		Priser (pr. Maal)		
	sattes.	tømtes.	Mængde (i Maal).	Kvalitet (Antal Sild i Maaltønden).	Høieste.	Laveste.	Gjennemsnitlige.
Rogøerne (udenom Bømmeløen), 5	$\frac{8-20}{12}$	$\frac{11-24}{12}$	2 250	blandet dels Fuld-, dels Tomsild.	8,00	7,00	5,00
Seivaag, Godøen (—>—), 3	$\frac{15}{12}$	$\frac{20}{12}$	500				5,00
Teinerviken (nær Brandesund), 2	$\frac{17}{12}$	$\frac{21}{12}$	100				5,00
Frufokosen (—>—), 3	$\frac{16}{12}$	$\frac{23}{12}$	900				5,00
Algerøen (udenom Stora Sotra), 6	$\frac{15}{12}$	$\frac{22}{12}$	250				7,50
Turøen (—>—), 1	$\frac{15}{12}$	$\frac{21}{12}$	800				8,00
Bruvaagen (Fedje), 2	$\frac{10-11}{12}$	$\frac{16}{12}-\frac{7}{1}$	200				8,00

Søndre-Bergenhus Amt 5 000 Maal = Kr. 28 625,00.

Vannelysfjordens Vestside.	Kalgrav (Ytre Sulen), 1	$\frac{17}{12}$	$\frac{10}{1}$	350	noget blandet.	8,00	4,00	6,00	
	Trovaag (—>—), 2	$\frac{15-18}{12}$	$\frac{3-4}{1}$	550					
	Naara (—>—), 1	$\frac{18}{12}$	$\frac{6}{1}$	350					
	Husevaagøens Vestpynt (Faafj.), 1	$\frac{21}{12}$	$\frac{2}{12}$	1 100	650	5,00	3,00	3,50	
	Svoren (Bremangerøens Nordside), 1	$\frac{29}{12}$	$\frac{4}{1}$	100	675	8,00	6,00	7,25	
	Omkring Sildens Nordvestpynt, 5	$\frac{6}{12}$	$\frac{15}{12}$	8 000	460				
	Refviken (Vaagsøens Nordside), 8	$\frac{5-30}{12}$	$\frac{9}{12}-\frac{4}{1}$	8 300	460-550	»	»	6,67	
	Skaarbø (Statlandets Sydside), 1	$\frac{15}{12}$	$\frac{30}{12}$	16 250	535	»	»	7,00	
	} Reviholmen—Beittveit, 12	$\frac{12-15}{12}$	$\frac{15}{12}-\frac{2}{1}$	10 000	ca. 500	8,50	5,00	8,00	
		} Borgundstranden, 3	$\frac{12}{12}$	$\frac{21-27}{12}$	650	»	»	»	
			$\frac{19}{12}$	$\frac{12}{12}$	2 850	»	»	»	
		} Reviholmen-Borgundvaagen, 5	$\frac{23}{12}$	$\frac{27}{12}-\frac{2}{1}$	3 600	485	8,00	8,00	»
			} Fløteskjæret, 2	$\frac{11}{12}$ og $\frac{3}{1}$	$\frac{17}{12}$ og $\frac{6}{1}$	600	525	»	»
		} Fløtestranden, 1		$\frac{11}{12}$	$\frac{13}{12}$	4 300	»	»	»
			} Ottenheimstranden, 8	$\frac{12}{12}$	$\frac{20}{12}-\frac{12}{1}$	1 150	»	»	»
} Bugten mellem Rekeviken og Sandvikneset og Sandviken, 5		$\frac{12-14}{12}$		$\frac{14-15}{12}$	650	»	»	»	»
	} do. do. do. 3	$\frac{19-20}{12}$	$\frac{20-21}{12}$	21 500	»	9,00	7,50	»	
} Grønneskjæret—Flatøen, 4		$\frac{23-28}{12}$	$\frac{21}{12}-\frac{12}{1}$	900	720	»	»	»	
	$\frac{12}{12}$	$\frac{17-18}{12}$	700	»	»	»	»		
	$\frac{23}{12}$	$\frac{7}{1}$	1 100	»	»	»	»		
do. do. 5	$\frac{27-28}{12}$	$\frac{27}{12}-\frac{11}{1}$							

Nordre-Bergenhus Amt 83 000 Maal = Kr. 623 060,00

Hvor der stængtes, Antal Stæng.	Naar Laasene		Den beregnede Notsilds		Priser (pr. Maal)			
	sattes.	tømtes.	Mængde (i Maal).	Kvalitet (Antal Sild i Maaltønden.	Høieste.	Laveste.	Gjennemsnitlig.	
Vannelfsfjordens Østside.	Fluevaagen, 3	$\frac{2}{12}$	$\frac{7-9}{12}$	1 000	490—780	8,00	8,00	8,00
	do. og Fluevaagskjærene, 2	$\frac{14-18}{12}$	$\frac{20-22}{12}$	2 300	460—535	»	»	»
	do. do. 2	$\frac{23}{12}$	$\frac{30}{12}-\frac{7}{11}$	2 000	535	»	»	»
	do. do. 4	$\frac{27}{12}$	$\frac{28}{12}-\frac{13}{11}$	1 750	»	9,00	»	8,33
	do. do. 8	$\frac{3-7}{1}$	$\frac{7-14}{1}$	3 300	»	»	»	8,00
	Brudeviken—Hundsneset, 22	$\frac{13-16}{12}$	$\frac{16-23}{12}$	10 500	490—780	8,00	»	8,00
	do. do. 16	$\frac{21-24}{12}$	$\frac{22}{12}-\frac{7}{11}$	8 000	»	9,00	»	8,30
	do. do. 5	$\frac{27-30}{12}$	$\frac{3-13}{1}$	3 100	»	8,00	»	8,00
	do. do. 14	$\frac{3-6}{1}$	$\frac{4-13}{1}$	6 750	»	»	»	»
	Hundsneset—Fiskaa 7	$\frac{15-16}{12}$	$\frac{16-22}{12}$	1 850	470—485	»	»	»
	do. do. 1	$\frac{19}{12}$	$\frac{21}{12}$	400	»	»	»	»
	do. do. 1	$\frac{23}{12}$	$\frac{28}{12}$	150	»	»	»	»
	do. do. 26	$\frac{24-29}{12}$	$\frac{27}{12}-\frac{21}{11}$	17 300	(meget smaaafaldende).	10,50	6,00	»
	Slagnes—Aahjem, 13	$\frac{13-15}{12}$	$\frac{16-21}{12}$	5 800	470—485	»	»	»
do. do. 12	$\frac{27-29}{12}$	$\frac{5-27}{1}$	8 200	»	9,00	4,00	5,40	
Mellem Stilandet og Flaavær.	Frekøen (pr. Haugsholmen), 2	$\frac{12 \text{ og } 18}{12}$	$\frac{15 \text{ og } 31}{12}$	1 800	500	8,00	8,00	8,00
	Ristøsundet, 1	$\frac{2}{12}$	$\frac{7}{12}$	2 400	»	9,00	9,00	9,00
	Svarteskjærene (nordenom Kvamsøen), 3	$\frac{2-3}{12}$	»	4 720	»	»	»	»
	Sandsøens Sydside, 2	$\frac{2}{12}$	$\frac{4-8}{12}$	1 500	»	»	»	»
	Bjørløkkeskjæret (Røvdefjorden), 1	$\frac{10}{12}$	$\frac{11}{12}$	80	580	8,00	8,00	8,00
	Gjerdsviken, 1	$\frac{23}{11}$	$\frac{8}{12}$	1 600	460	10,00	10,00	10,00
	Hidslenningerne, 1	$\frac{33}{11}$	$\frac{4}{12}$	1 000	»	»	»	»

Romsdals Amt 85 500 Maal = Kr. 682 450,00.

1ste Januar sattes en mindre Laas i Bessakers Omegn, 2den og 3die Januar flere Stæng i Omegnen af Sydkraakø, og omkring 11te Januar nogle mindre Stæng i Stoksund, — senere var Veiret adskillig til Hinder; saaledes antages ialt optaget inden Bjørnør Distrikt af Søndre Trondhjems Amt 10 000 Maal = Kr. 40 000,00

Omkring 29de November sattes 4 smaa og 1 større Stæng langs Indre-Viktens Nordside, hvoraf ialt optoges en 1 000 Maal, omkring 9de og 15de December flere Smaastæng i eller i Nærheden af nordre Del af Langsundet (Sundet mellem Mellem- og Ytre-Vikten), og endelig stængtes der ved Leka etpar Hundrede Maal omkring 21de December; saaledes fangedes ialt i Nordre Trondhjems Amt 12 500 Maal = Kr. 77 500,00.

Ialt: 196 000 Maal = Kr. 1 451 635,00

Af foranstaaende og Iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende Opgave

Inden	Kvantum (i Maal)				Garnsild · Notsild					
	Søndre- Bergenhus.		Nordre- Bergenhus.		Romsdal.		Søndre- Trondhjem.		Nordre- Trondhjem.	
14/11					28 000	308 000,00				
21/11					28 000	308 000,00				
28/11			1 000	11 000,00	28 000	308 000,00				
5/12			7 500	75 000,00	47 500	475 000,00			800	3 200,00
					3 500	35 000,00			1 800	10 800,00
12/12			30 000	257 500,00	70 000	647 500,00			1 500	6 000,00
			10 000	77 500,00	14 000	115 000,00			7 500	45 000,00
19/12	250	1 500,00	57 500	490 625,00	92 500	809 375,00			1 800	7 200,00
			15 000	112 500,00	35 000	279 000,00			9 000	55 000,00
26/12	500	3 000,00	63 500	539 625,00	96 500	844 375,00			1 900	7 600,00
	5 000	28 625,00	32 500	243 750,00	45 000	358 500,00			9 500	58 000,00
2/1	500	3 000,00	65 000	552 250,00	100 000	875 000,00	1 500	4 500,00	1 950	7 800,00
	5 000	28 625,00	45 000	337 500,00	52 500	418 000,00			10 000	62 000,00
16/1	500	3 000,00	68 250	571 250,00	110 000	935 000,00	3 000	9 000,00	2 000	8 000,00
	5 000	28 625,00	82 500	618 750,00	83 000	661 550,00	2 000	8 000,00	10 000	62 000,00
13/2	500	3 000,00	68 250	571 250,00	110 000	935 000,00	10 500	32 000,00	2 000	8 000,00
	5 000	28 625,00	83 000	623 060,00	85 500	682 450,00	10 000	40 000,00	12 500	77 500,00

For saavel Garn- som Notfiskere i Hoveddistriktet — omkring Stat —
250 Kroner som Middeltal; og Virkerne

over Fangstens Størrelse ved hver Uges Slutning og dens Tilgodegjørelse:

Værdi (i Kroner).				Garnsild Notsild.			
Nordland.	Ialt.		Middelpri. .	Til Export.			Til Hjemme- forbrug.
				Saltet.	Røget.	Fersk.	
	28 000	308 000,00	11,00	25 500		1 750	750
	28 000	308 000,00	11,00	25 500		1 750	750
	29 000	319 000,00	11,00	26 000		2 000	1 000
750	2 250,00	56 550	555 450,00	9,82	48 000	3 000	5 550
		5 300	45 800,00	8,64	2 500	2 250	550
800	2 400,00	102 300	913 400,00	8,93	87 500	5 000	9 800
		31 500	237 500,00	7,54	18 000	12 500	1 000
850	2 550,00	152 900	1 311 250,00	8,58	122 500	2 000	15 900
		59 000	446 500,00	7,57	36 500	20 000	2 500
900	2 700,00	163 300	1 397 300,00	8,56	130 000	2 300	16 000
		92 000	688 875,00	7,49	58 500	25 000	8 500
950	28 50,00	169 900	1 445 400,00	8,51	132 500	2 500	17 400
		112 500	846 125,00	7,52	72 500	500	9 500
1 000	3 000,00	184 750	1 529 250,00	8,28	142 500	3 500	18 750
		182 500	1 378 925,00	7,56	125 000	500	9 500
1 000	3 000,00	192 250	1 552 250,00	8,07	148 750	3 500	20 000
		196 000	1 451 635,00	7,49	132 500	500	10 500

varierede Mandsloten som oftest mellem 100 og 750 Kroner med omtrent havde tildels rent glimrende Udbytte.

Deltagelsen i Fisket.

Efterretningerne om det heldige Udfald af Drivningen paa Søndmør-Havet gjorde, at der allerede først i November var fremmødt ikke saa faa Fremmede til de forskjellige Havne omkring Stat — navnlig Aalesund, Flaavær og de $\frac{1}{2}$ Mil nordenforliggende Fiskevær Haugsholmen og Mold-øen; og midt i November var der ialt tilstede 8 Fiskedampskibe, 40 Skøiter og Kuttere (hver paa over 10 Tons) og 140 do. paa 4 à 10 Tons — for Drivning, 240 almindelige Garnbaade, 125 Notlag, 10 Slæbedampere, uden hvis Hjælp utvilsomt kun endel af det indfangede vilde været berget, 9 Kjøbedampskibe, 100 Kjøbeseilfartøier og omtrent 40 «Landkjøbere» — ialt en 6500 Mennesker. Tilstrømningen vedvarede, saa der først i December var f. Ex. henved dobbelt saa mange Garn- og Notlag som nys nævnt, men først henimod Midten af December kulminerede det, idet der da var samlet — fra omtrent hele Strækningen mellem Lister og Tromsø — omtrent 1750 Garnlag, 300 Notlag og 350 Kjøbefartøier, blandt hvilke sidste omkring 70 Dampskibe, og ialt omtrent 20000 Mennesker baledede med Silden; senere forsvandt man efterhaanden — dels for Julens og dels for Fiskets Aftagendes Skyld, og midt i Januar var næsten ikke andre igjen end de, som laa veirfast for Stat. Blandt de til Fisket omkring Stat fremmødte var der ikke faa udenlandske Opkøbere — med henved et Snes Dampskibe; det ansees nu saavel af Fiskerne som vore egne Opkøbere for mildest talt uheldigt — tabbringende for vort Land, at hine Opkøbere har saa fri Adgang som endnu Tilfælde til at tilvirke Sild paa norsk Territorium. — Oppe i det Trondhjemske var der ikke synderlig fremmede ved Værene.

I Oktober omkom 6 Mand udenfor Storholmen — omtrent $1\frac{1}{2}$ Mil nordenom Erkna, og en af de første Dage i December kuldseilede 2 Baade straks udenfor Sandshavn, hvorved 1 Mand omkom, — der taltes om et par Ulykkestilfælde til, men forhaabentlig var dette bare tomme Rygter; endel Redskaber tabtes jo — særlig under Drivningen tilhavs, men mest led man isaamaade ved Forraadnelse af de Redskaber, baade Garn og Nøter, som beyttedes, — her kan ikke den Bemærkning tilbageholdes, at *Belastning af Materialier til Fiskeredskaber med Toldpaalæg er for streng en Foranstaltning*. — Sundhedstilstanden var idetheletaget meget god, idet, saavidt vides, kun ét egentlig alvorligere Tilfælde, Nervefeber, forekom; men man hørte stadig udtalt det høist berettigede Ønske om specielle Fiskelæger under slige Omstændigheder.

Opsynet.

Opsyn i Ordets egentlige Forstand var ikke anordnet, — kun saa vedkommende Lensmand paa Politiets Vegne leilighedsvis ud til Fiskeværerne; det er sagt saa ofte tidligere og maa gjentages, at Fiskerne og Folk idetheletaget er utilfredse med saaledes at være henviste til under de allehaande Forviklinger saaatsige at maatte tage sig selv tilrette.

Mangfoldige Tvistigheder bilagdes i Mindelighed ved deres Mellemkomst, som havde med Efterretningsvæsenet at gjøre; men bl. a. etpar vidtløftige Notsager har — i væsentlig Grad formedelst Mangel paa effektivt Opsyn — uafgjorte ved Fiskets Slut, og det vil rimeligvis komme til at koste saavel vedkommende Enkeltmænd, der tildels bor langt fra hverandre, som Staten meget baade af Tid og Penge at faa de Knuder endelig løste.

Orden eller Uorden paa Havnene spiller selvsagt en overmaade stor Rolle, hvor saa mange Folk som under dette Fiske er sammen, — Mangelen paa tilstrækkelig Opsyn følte ofte sterkt ogsaa for denne Sags Skyld.

Den Brændevinstrafik, som desværre endnu drives her og der, og som de allerfleste længes efter en Stopper for — ialfald for Fisketidens Vedkommende, afstedkom gjentagende et svare Lurveleven etsteds, og det var ikke saa faa, som i døddrukken Tilstand nær var frosne ihjel; et tilbørlig vaagent Opsyn vilde ogsaa herunder kommet vel med.

Efterretningsvæsenet var ordnet som under Østlandsfisket de 4 foregaaende Vintre: D'hr. Handelsmænd Jæger i Selsøvik, Qvale i Brønø, Berg i Rørvik, Børskommissær Bang i Kristiansund N., Konsul Johan Ameln i Bergen, Karsten Møgster af Sund, Konsul Wrangell i Hauge-sund og Grosserer Thorbjørn Waage i Stavanger tilkommer i særlig Grad Tak for deres særdeles Redebonhed med alle forønskede Oplysninger om Fisket og hvad dermed stod i Forbindelse paa deres respektive Kanter; ogsaa D'hr. Lensmænd Thorgaard af Frøien, Ivar M. Meland af Nordre-Frøien, Johan Ramsli af Veiholmen, Alb. Ingebrigtsen af Hitteren og S. Heggemsnaes af Ringsø pr. Sørsmølen samt Lensmændene i Romsdals og de Bergenhusiske Amter udviste en elskværdig Imødekommenhed, saasnart man søgte nogen Oplysning hos dem.

Fra
Inspektøren for Saltvandsfiskerierne
i nordre Distrikt.

Beretning

om hans Reise til England og Skotland i 1897.

(I Uddrag).

I *England* besøgte jeg Hull, London, Grimsby og Newcastle, hvor jeg besaa samtlige Fiskemarkeder og endvidere i London en Fiskeriudstilling, som dog var af fuldstændig lokal Natur.

Af ovennævnte Steder er *Hull* det Sted, der for Nærværende har størst Betydning for os som Importsted af iset Fisk, væsentlig Lax, Kveite, Flyndre og Sild. Hull er nemlig Englands største Marked for fremmed Fisk og derfra faar ogsaa London en hovedsagelig Del af sin Forsyning.

Foruden Import af fremmed Fisk drives ogsaa et betydeligt Fiske derfra med egne Fartøier, nu mest med Dampskibe. Saaledes havde Hull den 31te December 1896 en Flaade af 241 Fiskerdampere, hvilket Antal iaar er eller blir forøget med ca. 80 Dampskibe, færdige eller under Bygning værende.

Et Selskab derborte har ikke mindre end 70 Dampskibe og der er flere som har 20—30.

De Fiskesorter som i størst Mængde bringes ind fra Havet til Hulls Fiskemarked, er Hyse og Torsk, dog mest Hyse. Desuden fiskes der Kveite, Flyndre, Tunge, Pigvar, Længe, Skate etc. Kveiten fiskes væsentligst under *Island*, og bringes til Markedet fersk i iset Tilstand i Binger i Skibsrummet og levende i Brønde.

Islandskveiten opnaaede, da jeg var derborte, dobbelt saa høi Pris som Aalesundskveiten, der kom til Markedet i iset Tilstand pakket i Kasser.

Endskjønt Isen var bevaret noksaa bra i Kasserne, var dog Kveitens Forfatning ikke som ønskelig kunde være. Efter min Formening var ikke Kveiten iset strax den var kommet op af Sjøen, hvilket imidlertid er en absolut Nødvendighed, skal den kunne bevare sit friske Udseende. Forøvrigt fandt jeg ikke Emballagen tilfredsstillende. Laag og Sider var nemlig noksaa grisne.

Da Englænderne om Sommereren hovedsagelig selv forsyner sit Marked med Fisk, er derfor Export af iset Fisk paa den Tid af Aaret og med nuværende Kommunikationslinier mindre heldig, og for os Nordlændinger næsten umulig. Vi har jo kun Wilsons Linie at ty til, og den blir noksaa lang. Man er saaledes i Nordland omtrent afskaaret Adgang til Export af iset Fisk om Sommeren, ikke at tale om Lax, som det er nordlandske Udskibere, efter hvad der er mig berettet, aldeles forment at sende med Wilsons Baade.

I Tiden Oktober—April er Hulls Fiskemarked derimod mere gunstig for os, ikke alene med Hensyn til Aarstiden, men ogsaa med Hensyn til Priserne.

Men desværre, med nuværende Kommunikationslinier blir Omkostningerne noksaa store, ca. 15 Øre pr. Kilo Kveite og desuden ikke ubetydelig Risico.

En Ferskfiskforsendelse fra Nordland til Hull medtager i det heldigste Tilfælde otte Dage. En kortere Rute, eller en bedre ordnet Rute vilde være ønskelig, ja nær sagt nødvendig, hvis Ferskfiskexporten fra Nordland skal tage Opsving, hvilket jeg ingenlunde betvivler, at den vil gjøre, naar dette Ønske opfyldes.

I Hull havde jeg ogsaa Anledning til at bese et større Røgeri. Der fik jeg se og lære Omgangsmaaden med Flækning og Røgning af Hyse. Denne Vare, som havde et høist delikat Udseende, har stor Omsætning i London. Den maa ogsaa paa samme Maade kunne tilberedes hos os, og sælges i store Kvanta her og saaledes bidrage til at forøge Fiskekonsumen i vort eget Land, og specielt af en Fiskesort, som mange Steder findes i store Mængder, men dog desværre er lidet paaagtet.

Som Bevis for, hvormeget Hyse der fra Havet kan indføres til Storbritanien og Irlands Kyster kan anføres, at der i 1896 alene af Hyse indkom for ca. Kr. 29 811 114,00, hvorimod af Torsk kun for ca. Kr. 9 169 254,00.

Newcastle, hvortil vore statssubvenerede Skibe egentlig skulde gaa, de gaar nemlig kun til North-Shields, hvor Gods losses og Passagerer maa gaa af, har ingen Betydning for os som Fiskemarked. Importen af Fisk til dette Sted, er kun en Brøkdæl af den til Hull.

I *Skotland* besøgte jeg Edinburgh, Leith, Aberdeen og Fraserburgh.

I *Leith* hvortil kan sælges adskillig Klipfisklænge og Klipfiskbrøse, talte jeg med flere Fiskehandlere. Der fremkom imidlertid Udtalelser som, at hvis vi vil sælge Klipfisk der, maatte vi ogsaa behandle vor Fisk

paa en anden Maade end hidindtil. Forresten var der nu et Firma i Norge, som leverede tilfredsstillende Fisk, sagde de.

Jeg fik ogsaa derborte se norsk Klipfiskbrosme sammenlignet med den skotske, men Forskjellen var jo noksaa stor.

I *Aberdeen* havde jeg Anledning til ved Bistand af derværende Fiskeriinspektør at bese en Fiskedamper for Linebrug.

Dette Linefiske drives imidlertid paa en ganske anden Maade end hos os. Der sættes Linerne fra selve Dampskibet og agnes efterhvert som de sættes. Dertil trænges tre Mand. Men saa er ogsaa denne Line ganske anderledes end vor, idet Anglernes Afstand fra hinanden er indtil 4 Favne. Dette er hovedsagelig for at naa over en lang Strækning, og for at faa Tid til at sætte Agnet paa medens Linen løber ud.

Linen lægges almindelig i Kurve à 140 Angler, og fra disse bliver ogsaa Linen udsat. Den ene Kant af Kurven er belagt med Kork, deri sættes Anglerne og staar saaledes grei til enhver Tid. De opgav at bruge 40 saadanne Liner eller Kurve ad Gangen.

Linen indhales ogsaa fra Dampskibet, hvortil medgaar en Tid af henimod 20 Timer, hvilket Fiskerne erklærede var det strængeste af deres Arbeide. De fik kun hvile for hver Gang der var Rortørn. Til Indhalingen brugtes et Spil der sattes fast paa Rækken. Dette Spil som var enkelt i sin Konstruktion, var vistnok meget praktisk til sit Brug og vil antagelig kunne benyttes til Indhaling af vore Kveiteliner. Disse Spil koster 2 £ = 36 Kroner.

I *Fraserburgh*, den største Sildeplads paa Østkysten, havde jeg Anledning til at deltage i Behandlingen af Sild, samt bese et Par større Salterier.

Som bekendt, drives Sildefisket derborte med Seilbaade af Størrelse optil 40 Tons, rigget med to Master, uden Vant og førende to Luggerseil. De har indtil 7 Mands Besætning og driver Fisket med indtil 60 Garn ad Gangen. For *Fraserburgh* Distrikt er der ca. 700 Baade.

Disse Baade ansees for at være særdeles seil- og sjødygtige og tiltalte mig meget, specielt med Hensyn til Bundformen. Den engelske Regjering havde ogsaa bestilt 6 Baade af samme Type som Sildebaadene, men af Størrelse kun 12 Tons. Disse Baade skulde sendes til Irland og anvendes til Fiske der og var nu ganske færdige.

De var rigget paa samme Maade som de større Baade, var indredet med Dæk, Fiskerummet i Afdelinger og Folkerum agter. De havde et Dybgaende af 6 Fod agterud og 3 Fod forud.

Som Bankfiskebaade og forøvrigt til Drivgarnfiske efter Sild hos os, vilde disse Baade efter min Formening være fortrinlige. Skotternes Luggerrig maatte dog i Tilfælde ombyttes med vor almindelige Sneseilsrig. Jeg var hos Bygmesteren og søgte at erhverve Model med Bygnings-tegning, men det lykkedes mig ikke. Jeg opnaaede kun at erholde et

Rids. Maaske kunde saadan Model forskaffes ad officiel Vei gennem Konsulatet.

En Kjøbmand i Fraserburgh, ved Navn George Walker, vil kunne levere saadanne Baade til en Pris af ca. 108 £. Dertil vil komme Omkostninger ved at føre dem til Norge.

Al Sild, som bringes til Fraserburgh, sælges ved Auktion. Saasnart Salg er skeet, maales Silden i Kurve og kjøres til Saltepladser, hvor Tilvirkningen foregaar i særskilt byggede Salterier eller under aaben Himmel.

Der styrtes Silden i Binger, hvor den bestrøes med lidt Salt, hvorefter den omskufles. Saasnart tilstrækkelig Sild er opkjørt, begynder Ganingen og Saltningen.

Som et Bevis for, hvor meget Fiskemængden er øget i de sidste 8 Aar i Storbritanien og Irland kan fremføres følgende korte statistiske Uddrag.

Totalværdien af den Fisk, der angives indført fra Havet til Storbritanien og Irlands Kyster, udgjorde (exclusive Skjæl, Østers, Hummer og Krabbe) i

1889 ca. £ 5 633 769 og i 1896 ca. £ 7 001 868, altsaa en Forøgelse af ca. £ 1 368 059.

Den samlede Fiskemængde udgjorde i 1896 i norske Penge ca. Kr. 126 033 624,00, og Forøgelsen i disse 8 Aar Kr. 24 625 062,00.

Af ovennævnte Beløb indkom der alene i 1896 for:

	Torsk	Hyse	Sild
ca. Kr.	9 169 254,00	Kr. 29 811 114,00	Kr. 19 499 526,00 = tilsammen
ca. Kr.	58 479 894,00.		

Totalværdien for Export af fersk og tilberedt Fisk udgjorde fra Storbritanien og Irland i:

1889 £ 1 766 639, deraf for Sild alene £ 1 239 837 for 1 151 450 Tønder.

1896 £ 2 009 147, deraf for Sild alene £ 1 328 656 for 1 375 056 Tønder.

Import og Re-Export udgjorde i Storbritanien og Irland for:

	Import.	Re-Export.	Netto-Import.
1889.	£ 2 538 623	£ 476 902	£ 2 111 721
1896.	» 3 312 712	» 576 636	» 2 636 076

Med Jernbanen er der alene fra Hull i 1896 sendt 64 564 Tons Fisk og fra Grimsby 1896 sendt 92 638 Tons Fisk.

Sammenligner man saa Værdien af Nettoimport med Totalværdien af Export af egen Fisk, fremkommer der et noksaa betydeligt Tal, hvorved Importen overstiger Exporten, nemlig: ca. £ 629 929 eller i norske Penge Kr. 11 279 104,00.

Som man ser, indfører altsaa Storbritanien og Irland ikke ubetydeligt af Fisk, trods egne store Fiskerier, og Importen er stadig stigende paa samme Tid, som Afkastningen af Landets egne Fiskerier tiltager.

Man faar saaledes Indtrykket af, at Konsumenten af Fisk i England maa være betydelig, og samtidig som at Fiskemængden øges, forstaar de ogsaa ved tidsmæssige Foranstaltninger at øge Konsumenten. Forholdene byder ogsaa for vort Land et i høi Grad efterfølgelsesværdigt Exempel.

Turen har for mig saaledes været særdeles lærerig og givet mig nye Beviser ihænde for, hvor absolut nødvendigt det er, at Producenterne lægger an paa en bedre, mere ensartet og samvittighedsfuld Behandling af vore Fiskevarer.

Det er foreløbig det ene Fornødne for at kunne bringe det nordlige Norges Fiskerier op, og give et — økonomisk seet — heldigt Udbytte, og kommer man først ind paa denne Reformens Vei, — med Hensyn til Behandlingen — saa vil det øvrige gaa saa meget lettere.

Bodø den $\frac{19\text{de Juli}}{4\text{de November}}$ 1897.

Ærbødigst

J. A. Johnsen.

Fra

**Inspektøren for Saltvandsfiskerierne
i nordre Distrikt.**

Beretning

om hans Virksomhed i Aaret 1897 (i Uddrag).

Vinterfisket eller *Torskfisket* drives, som bekendt, i Lofoten for Linebrugets Vedkommende næsten udelukkende med Nordlandsbaaden, hvorimod for Garnbrugets Vedkommende hovedsagelig med Sneseilsbaaden, saavel dækkede som aabne Baade, medens Fisket langs Lofotens, Vesteraalens og Senjens Yderside samt for Helgelandsværene hovedsagelig endnu drives med Raaseilsbaaden, saavel den store som den mindre.

At Sandsen for Brugen af Sneseilsbaaden, som en mere tidsmæssigere Fiskerbaad end Raaseilsbaaden, stadig er i stigende overalt, synes ogsaa at fremgaa af de mange skriftlige Forespørgsler og mundtlige Konferencer med Fiskere om Laan af Havfiskefondet til Anskaffelse af saadanne Baade, og jeg synes at være overbevist om, at den Tid ikke er fjern, at den store Raaseilsbaad snart vil være forsvunden.

Denne Ombytning eller Reform styrkes ogsaa derved, at det synes, som at Fiskeren nu har Følelsen af, at hvis han skal følge med i Fiskeriet, maa Udrustningen være tidsmæssig, specielt med Hensyn til den dækkede Baad, hvilken giver ham bedre Anledning til og med mindst mulig Resiko at deltage i alle Aarets Fiskerier.

Der hvor den større og dækkede Sneseilsbaad i mange Tilfælde ikke synes at være saa regningssvarende som ønskeligt, er til Garnfisket i Lofoten; thi, samtidig med Anskaffelsen af disse kostbarere Baade er ogsaa Anskaffelsen af kostbarere Redskaber fulgt med, hvorved Driftsomkostningerne er betydelig forøget, uden at Fangsten i samme Forhold er steget. Dertil kommer, at Udviklingen paa Forædlingens Omraade, hvorved eventuelle høiere Priser kunne paaregnes, synes at staa noksa stille.

Ombytning af den mindre Nordlandsbaad, Ottringen, med Sneseilsbaaden, forekommer mig at være en tidsmæssig Foranstaltning. Jeg tror nemlig, naar en god Type kan præsteres, vil man opnaa større Livsikkerhed og større Drift, og jeg mener ogsaa billigere Driftsomkostninger, nemlig med færre Mand pr. Baad.

Tilberedningen af Vinterfangsten foregaar endnu i det væsentlige paa traditionel Vis, specielt naar det gjælder Klipfisken. Med Rundfisken er der rigtignok foregaaet lidt Forbedring i Tilberedningen, det samme er Tilfældet ogsaa med Biproduktet Leveren, der nu hovedsagelig benyttes til Frembringelse af Medicintran, hvorimod Rognen, som repræsenterer ikke saa liden Kapital, fremdeles staar tilbage, hvilket for endel vil vedvare, saalænge Fiskerne selv skal salte sin Rogn.

At Salg af Fisk ved Fiskepladsene, f. Ex. i Lofoten, fremdeles skal foregaa efter Tal, finder jeg at være i høi Grad utidsmæssig. Det eneste rigtige, ja retfærdige System for Salget af den ferske Fisk, burde efter min Formening være Veining, og jeg tror det vil være heldigt i mange Henseender, hvis dette System kunde komme istand, enten ad frivillig Vei eller muligens helst ved Lov. Jeg tror nemlig, hvis Veining blev almindelig indført specielt i Lofoten, vil der maaske komme en anden Aand ind i selve Tilvirkningsmaaden, samtidig som at Forholdet mellem fersk og gammel Fisk blev mere pointeret, og enhver Fisk blev betalt efter sit virkelige Værd.

Sommer- og Høstfisken efter Torsk, Længe og Brosme etc. forekommer mig ikke at give det Udbytte, som disse Fiskesorter fortjener, specielt Torsk og Længe. Her synes ogsaa Tilvirkningsmaaden at være den, der er Aarsag dertil, idet denne i det væsentlige ogsaa her foregaaer paa traditionel Vis, og som, specielt for Høstfiskens Vedkommende, i de fleste Tilfælde giver en daarlig Vare, endskjønt den i fersk Tilstand med Hensyn til Kvalitet maa ansees for vor bedste Fisk.

Denne Fisk egner sig saaledes særdeles til efter svensk Methode at tilberede til den saakaldte Kabliau samt halvtørret Saltlænge, hvoraf der i Sverige forbruges ikke saa ubetydeligt.

Den mindre Torsk, som fiskes om Høsten, vil jeg ogsaa anse som skikket til Forsendelse i Is, f. Ex. til Kristiania, og jeg tror, at netop denne Fisk, som paa den Tid er i god Stand, vil kunne hjælpe til at gjøre Ende paa det tildels fordomsfulde Krav dernede, at kun levende Fisk er den eneste brugbare.

Min Formening er derfor den, at der af Sommer- og Høstfisken vil kunne udbringes adskillig mere Kapital end nu, naar kun Tilberedningen blev mere tidsmæssig.

Sildefisken begyndte som bekjendt den 28de Juli udfor Bø i Vester-aalen med Garn. Silden drog imidlertid snart ind i Fjordene, specielt i Eidsfjord, hvor Garnfisken fortsattes, ligesom ogsaa rigt Notfiske begyndte

der; saaledes sattes det første større Notstæng i Eidsfjord den 14de August ved Guvaag.

Under mit Besøg i Eidsfjorden fandt jeg imidlertid ingen synderlig Bedring i Tilvirkningen af Sild. Alt syntes jeg gik efter gammel Skik.

I den første Tid var Garnsilden tildels meget aatfuld, men blev desværre i flere Tilfælder under Ganingen ikke tidsmæssig behandlet. Dette i Forbindelse med, at Fiskeren ikke altid behandlede Silden tilstrækkelig omhyggeligt bevirkede, at ikke ubetydelig Kapital derved gik tabt.

§ 15, Post f, i Sildeloven lyder saaledes:

«Paa Steder, hvor enten Forholdene i Almindelighed eller særlige Omstændigheder maatte gjøre det nødvendigt, skal vedkommende Overøvrighed være berettiget til for længere Tid eller et enkelt Fiske forbyde Udkastning af død Sild paa Havn eller Sildevaag, hvor saadant kan antages at være skadeligt for Bedriften.»

I Eidsfjord, og saavidt jeg ved, heller ikke i nogen anden Sildfjord i Nordlands og Tromsø Amter blev dette Lovbud praktiseret. Derfor blev der, specielt i Eidsfjord, en stor Masse Sild (Udkast) styrtet i Søen, ja man vil paastaa fra 75 000 til 100 000 Tønder. Dette i Forbindelse med alt andet Sildeaffald samt den Sild, der døde i Nøterne forårsagede, at Søen i høi Grad blev forurenset, og som absolut maatte virke skadeligt paa gjenstaaende indestængte Sild, ja antagelig ogsaa hindrede fremtidig Fangst

Paa disse Forholde bør Opsynet have sin Opmærksomhed henvendt, ligesom der ogsaa bør lægges mere Vægt paa, ved de almindelige Sildefjorde fra først af at ordne Havneforholdene saaledes, at ikke Sildefangst paa Grund af Uorden paa Havnen forhindres.

At en Vragerlov er høist paakrævet synes ogsaa at fremgaa paa Grund af de mange, som befatter sig med Sildesaltning. Alene iaar var disses Antal i Nordlands og Tromsø Amter ca. 220 fastboende foruden alle de Fremmede, som mødte op ved Sildefiskerierne heroppe. En Vragerlov vil alene, bare af Hensyn til bestemt Størrelse for hvert Mærke, have sin store Betydning, idet jeg antager, at derved vil man undgaa et utidigt Sløseri med Udkastning af for stor Sild.

Det er ikke sjældent, at der mellem Notfiskere og Garnfiskere hersker stor Uenighed, og desværre som Forholdene nu er, kan Tilstandene ofte være noksaa lovløse. Jeg er derfor af den Formening, at hvis der kunde istandbringes den samme Ordning ved Sildefiskerierne som ved Lofotfisket, altsaa Mærkning af Baadene, tror jeg, at meget vil være vundet i saa Henseende, og vil ogsaa bevirke, at det bliver langt lettere for Opsynet at holde Orden.

Kveite og *Flyndrefisket* synes nu at ville faa stor Betydning for Nordlands og Tromsø Amter paa Grund af den Udvikling det har faaet, og har man vistnok i Hurtigruterernes Etablering en væsentlig Aarsag hertil, ihvorvel disse heller ikke kan siges fuldt ud at tilfredsstille Kravet

ligeoverfor en tidsmæssig Export af fersk Fisk i Is, idet man kun har Anledning til at benytte den ene af disse Ruter, naar Forsendelse skal ske til England, og endda maa den isede ferske Fisk ligge to Døgn over i Trondhjem, forinden den kan sendes videre.

Ifølge tidligere indsendt Opgave udgjorde Exporten af fersk Kveite i Is i 1896 fra Nordlands og Tromsø Amter til

Sydbyerne og Udlandet	180 969	Kg.
solgt til Russerne	399 000	»
	<hr/>	
Tilsammen	579 969	Kg.

I 1897 exporteredes der fersk Kveite i Is til Sydbyerne

og Udlandet	444 799	Kg.
solgt til Russerne	583 880	»
	<hr/>	
Tilsammen	1 028 670	Kg.

altsaa en Forøgelse for 1897 med 448 710 Kg

Af Flyndre exporteredes der i Is i 1897 til Sydbyerne

og Udlandet	41 137	Kg.
solgt til Russerne	4 200	»
	<hr/>	
Tilsammen	45 337	Kg.

Som heraf fremgaar, er der med Kveitefisket i 1897 foregaaet en rask Udvikling, og som stadig vil gaa fremad, efterhvert som Sandsen vækkes ogsaa for Anlæg af *tidsmæssige* Ishuse og Anskaffelse af god Is, i hvilken Henseende jeg nærer de bedste Forhaabninger.

Flyndrefisket har i den senere Tid udviklet sig adskilligt, ogsaa til Export til Udlandet af denne Fiskesort. Den var i sin Tid, og er det vistnok paa enkelte Steder, en lidet paaagtet Fisk, ja betragtedes endog som værdiløs; men er dog vor næstkostbareste Saltvandsfisk, og jeg tror, at den i nær Fremtid vil komme til at indtage en ikke ubetydelig Plads som Exportartikel.

De Steder, hvor Flyndrefisket hidtil har været drevet mest rationelt, er paa Helgeland, i Trakterne omkring Brønø, Vegø, Alstadhaug og Herø. Disse Steder alene repræsenterer tilsammen Udførselen i 1897 med 39 297 Kg. Flyndre, forsendt i Is, men saa klages der ogsaa fra enkelte af disse Steder, idet de frygter for Flyndrens Aftagen, hvis ikke Fisket i Gydetiden bliver forbudt.

Hummerfisket gav i det forløbne Aar intet nævneværdigt Udbytte, idet der i Tysfjorden, det eneste Sted i Nordlands Amt, hvor Hummer hidtil er fisket, kun blev opfisket ca. 100 Stykker Hummer.

Angaaende dette Fiske tror jeg ikke, det vil faa nogen Betydning til Udslibning, endskjønt jeg tror, at Kvantummet nok vil kunne forøges adskilligt udover ovennævnte Antal, men dog ikke mere, end hvad der til enhver Tid kan omsættes i Distrikterne heroppe, og saaledes bidrage til lidt Extrafortjeneste for de ved Fiskestedet boende Fiskere.

Edderfuglen. Naar jeg i Forbindelse med nærværende Indberetning nævner denne Fugl, da er det fordi jeg anser den for at have stor Indflydelse paa vor Fiskebestand nær Land og inde i Fjordene. Efter min Formening er det et af vore værste Skadedyr ligeoverfor al Slags Fiskeyngel og antager, at den Yngel, som mest er udsat for den, er Yngel af Fladfiskene, idet man saaledes har Exempel for, at Flyndrebestand er aftaget, uden at nævneværdigt Fiske har været drevet.

Jeg finder det forøvrigt tvivlsomt, hvorvidt den Indtægt Edderfuglen nu giver med Æg og Dun opveier den Skade, den foraarsager i vor Fiskebestand, samtidig som jeg ogsaa tror, at hvis den gamle Lovbestemmelse atter traadte i Kraft, hvorved denne Fugl kun blev fredet ved de bestemte Æggevær, vilde Udbyttet blive ganske anderledes end nu, da den i massevis lægger sine Æg paa Steder, hvor man ingen Indtægt høster af den.

Havfiskefondet. I 1897 er der ved mig expederet 48 Laane-Andragender til det ærede Departement gennem D'Herrer Amtmænd i Nordlands og Tromsø Amter. Deraf kommer 1 paa Herø i Helgeland, 1 paa Bodø, 1 paa Ankenæs i Ofoten, 1 paa Leinæs i Stegen, 2 paa Lødingen, 2 paa Andenæs, 1 paa Dverberg, 6 paa Kvædfjord, 4 paa Trondenæs, 1 paa Lavangen, 1 paa Salangen, 12 paa Ibbestad, 3 paa Dyrø, 1 paa Bjarkø, 4 paa Sørreisen, 2 paa Tromsø, 1 paa Balsfjord, 2 paa Karlsø, 1 paa Helgø og 1 paa Lyngen.

Grundet de mange Forespørgsler, der stadig indløber til mig, om Betingelser for Laan af Havfiskefondet væsentlig til Anskaffelse af Fiskebaade, antager jeg, at der til næste Aar vil indkomme et langt større Antal Andragender.

Hvorvidt der bør foretages nogen Forandring med de nu bestaaende Regler for Havfiskefondet til Udlaan af Penge til Anskaffelse af Fiskebaade, tør jeg foreløbig ikke med Bestemthed udtale mig om. Jeg er imidlertid ikke utilbøielig til at antage, at hvis nogen Forandring bør ske, væsentlig paa Grund af Udviklingen paa Baadomraadet, at denne bør ske i den Retning, at Laan for Eftertiden kun tilstaaes til Anskaffelse af Dæksbaade og forøvrigt indredede med tidsmæssige Fiskerum

Bodø den 30te December 1897.
15de August 1898.

Erbødigt
J. A. Johnsen.
